

SLOVENECE

== eja po posu: ==

za celo leto naprej K 28-
za pol leta " " 13-
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno 28-
za ostalo inozemstvo " 35-

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej K 24-
za pol leta " " 12-
za četrt leta " " 6-
za en mesec " " 2-

V upravi prejeman mesečno K 1-50

== Inserati: ==

Enostojna petilivsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostojna petilivsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izbaja: ==

vsak dan, izvenmi nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Pokopali se ne vračajo; neuradni pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Opravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

V naši ljubi Avstriji.

Današnja »Wiener Zeitung« je objavila cesar. lastnor. pisma, s katerimi imenuje cesar nove min. stre. Zelo pri srčno je pismo, naslovljeno na Gautscha. Naglašja, da je prevzel Gautsch vladno v zelo težavnih razmerah in ga pohvali, ker se je z vso svojo močjo prizadeval zagotoviti redno državno poslovanje. Vlada pohvali zglede Gautschevo zvestobo in njegovo nesebičnost v službi državnih koristi. Vlada izraža Gautschu zaradi izvrstnega, večletnega delovanja trajno priznanje in neomejeno zaupanje. Vlada je podelil Gautschu briljante k velikemu križu reda Sv. Štefana. To je veliko odlikovanje, ker dozdaj ni še bil odlikovan tako noben min. predsednik in ima briljante k redu sv. Stefana zgolj še Goluchowski. Nadalje je podelil vladar dr. Mataji veliki križ Franc Jožefovega reda, dr. Viktorja viteza Röllla je pa povišal v baronski stan.

Listo novih ministrov smo že objavili. Vodstvo poljedelskega ministrstva je podeljeno Zaleskemu začasno, a kakor poročajo listi, je dr. Braf že izjavil, da je volan prevzeti poljedelsko ministrstvo in bo z ostalimi novimi ministri že danes zaprisežen.

Nemško nacionalna zveza je včeraj v daljši seji sklenila, da zavzame nasproti novi vladni stališče šele, ko le-ta razvije svoj program. Podpirala jo bo, če bo vzdrževala neodvisno upravo, ki ne bo naperjena proti Nemcem. Državni zbor naj smoteno nastopi proti draginji in naj pospešuje poljedelstvo. Neobhodno nujno je saniranje državnih in deželnih financ. Nič se ne sme storiti, kar bi oviralo pogajanja med Nemci in Čehi. Razprava je pokazala, da blok nemških svobodomiselcev poka na vseh koncih in krajih. Dr. Schreiner je imel še celo toliko poguma, da se je upal pohvaliti Hussareka, dasi ga Moric Benedikt kruto napada, ker ni novi naučni minister nikdar zakrival, da je odločen katoličan. Dr. Lecher in dr. Steinwender sta naglašala, kako potrebno bi bilo, da bi nemški svobodomiselniki sami prevzeli iniciativo za izboljšanje razmer v državnem zboru. Zjelja je lepa, a v nemški narodni zvezi je prevelika razcepljenost in zato ta stranka ni sposobna voditi avstrijskega parlamenta, ker nima toliko moči in poguma, da bi mogla dati tudi Slovanom, kar jim gre.

V Avstriji je mogoče vladati proti kaki narodnosti, a do tega se Nemci še niso dvignili, ker bi radi še sami neomejeno vladali v Avstriji.

»Česke Slovo« ostro napada dr. Kramarja, ker se je na svojo pest pogajal s Stürgkhom. List napoveduje akcijo proti dr. Kramarju v Češkem klubu. List izvaja, da dr. Kramar nima pravice, da se za hrbtnom čeških strank pogaja z grofom Stürgkhom.

Ves položaj kaže, da vlada ravno med velikimi strankami v našem parlamentu, ki bi rade bile vodivne, največja revščina. Nikjer ni nobene edinstva, nobena velika misel ne veže poslancev velikih strank, vse se plete okoli malenkosti in demagoških fraz. Veliki problemi na primer boj proti kartelom, so na vrsti, a velike stranke ne morejo za nobeno resno delo prijeti. Nacionalna demagogija straši po buticah. Graška »Tagespost« je te dni zapisala, da so poleg Poljakov Slovenci edini, ki v parlamentu trdno skupaj drže. Na to smo ponosni. To je tudi garancija, da delo naših poslancev na Dunaju ne bo brezuspešno. Dočim je vse drugo razbito, stoji naš klub trdno in je pri vseh velikih akcijah na svojem mestu. Ideje, ki jih dosledno zastopa, se bodo izkazale za edino prave in mogoče v taki državi kakor je Avstrija.

Kar se tiče Slovencev, zaznamujejo danes vsi listi obširno sodbo o položaju, ki jo je izrekel včerajšnji in predvčerajšnji »Slovenec« pripisujejo ji veliko važnost.

Občinske volitve na Vipavskem.

Dosedanji liberalni trdnjavi Podraga in Lože v taboru S. L. S.

Dne 31. oktobra so se vršile v Podragi občinske volitve. Ta dan so dobili naši liberalci plačilo, kakoršno so zaslužili. Pristali S. L. S., ki do sedaj niso imeli v občini nobene besede, so dobili pri volitvi 16 odbornikov, liberalci pa dva. Ni jim pomagalo, da so imeli vso volivno akcijo sami v rokah. Ni jim pomagalo, da so nekaterim volilcem šele zadnji dan na brozjavni ukaz c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni izkaznice in glasovnice dostavljali. Ni jih rešilo, da so pri štetju glasov I. razreda dve naši glasovnici samo radi tega razveljavili, ker niste imeli občinskega pečata. Niso jim mogle pomagati vse nepostavnosti, ki so jih v svoji strankarski strasti zagrešili. O teh bomo itak še pozneje govorili. Za danes le rečemo: Vse zvijače in neresnice liberalcev so

bile zastoj — padli so in pošljemo jih v penzijo. Ta je res huda za liberalce, ki so imele baje na dan volitve že vse pripravljeno, da bodo svojo zmago, o kateri so sanjarili, proslavili s streljanjem in kdo ve, s čem še. Pa človek obrača, Bog pa obrne, veli pregovor. Namesto streljanja in divjanja, s katerim navadno »izobraženi« liberalci proslavljajo svoje zmage, je zavlada grobna tihota, ko se je izvedel izid volitve, liberalni volilci so se pa porazgubili po hramih, kjer so si s pijačo in zabavljanjem čez klerikalce tolažili svojo jezo. Naši volilci, ki so si častno izvojevali novo postojanko, so ostali kljub lepi zmagi popolnoma mirni in s tem pokazali, kje je prava izobrazba. Sliši se, da vložijo liberalci pritožbo in volitve razveljavijo. Bo pač težko šlo. Pritožiti se morejo le na podlagi nepostavnosti, katere so sami zagrešili in radi katerih pride še lahko kdo izmed njih v »prežon«.

Kakor se čuje, so bili tuji v sosedni občini Lože, kjer je dosedaj županovalec gospod Karol Majer, liberalci pri volitvah dne 30. oktobra t. l. poraženi. Dobili so le pet odbornikov, pristali S. L. S. pa 7. Tako pada trdnjava za trdnjavo, kakor Kamnik, Lože, Podraga. Liberalci naj pa le pisarijo, da napredujejo, mi vemo, da je vse to sama farbarija in gremo nemoteno naprej.

Slike iz občinskih volitev v Kamniku.

Par spominov na zadnje volitve. Tujec, ki je prišel 27. oktobra v Kamnik, je gotovo mislil, da je prišel na razstavo plakatov, toliko je bilo te robe prilepljene na vogale kamniških hiš. Ampak to ni bila razstava plakatov, pač pa neotesanosti, katero je razstavila liberalna stranka na svoje papirje.

»Volivci, nikar ne dopuščajte, da bi bila črna jata nevednežev in sebičnežev Vaš gospodar v občinski hiši.« Te debelo tiskane besede na plakatih nam pričajo poleg drugih sličnih in še podležih o neotesanosti in surovosti naših izobraženih naprednjakov. Po mestu so pošiljali razglednice, ki žalijo najboljše čutila vsakega poštenega Kamničana. Sram nas je, da se najdejo med slovenskim ljudstvom ljudje, ki zasramujejo na tak način prepričanje svojega nasprotnika. Kar je še bolj žalostno, je pa to, da so se poniževalni napadi na S. L. S. vršili pod pokroviteljstvom mož, ki bi pač morali poznati in vedeti,

kaj je olikano in kaj je surovo. Dr. Karba, dr. Krauta, c. kr. davčnega upravitelja Križmana, c. kr. davčnega oficijala Binterja bi po njihovih študijah in po njihovih službah sodeč, morali prištevati k izobraženstvu. Pa ravno pod njihovim varstvom so se vršili podli izbruhi sovražstva na poštene meščane, pod njihovim pokroviteljstvom in z njihovo vdnostjo so se nam metale v obraz psovke, s katerimi se ne napada niti hlapcev, kaj še-le izobražene ljudi. In ti gospodje se prištevajo izobraženstvu, in njih stranka pravijo, da je stranka inteligentnih, izobraženih Slovencev. Zadnji član naših društev se ne obnaša tako surovo, kakor so se obnašali nerodno-napredni in še bolj nerodno-izobraženi kamniški naprednjaki in sociji. To prostaško obnašanje nam je odprlo oči in danes vemo, kaka neizmerna surovost se zbira okrog narodno-napredne inteligence. Da je bil naš vrli g. dekan in dež. poslanec Lavrenčič tarča teh lažij in sramotjenja, se samo ob sebi razume.

Agitacija za volitve je bila na obeh straneh nad vse živahna, seveda z razliko, da smo imeli mi v rokah samo pošteno orožje, medtem ko so se naši nasprotniki posluževali najpodeležih sredstev in največje hinavščine. Pripovedovali so našim ljudem, da so prijatelji g. dekanja, da so prestopili k Slovenski Ljudski Stranki, da so prišli po legitimacije, glasovnice in pooblastila v imenu g. kaplana, češ, da je on zadržan; obetal so ljudem, da jim bodo davke odpisali, žugali so jim, da jim bodo odpovedali službo, ako ž njimi ne volijo, da jim bodo odtegnili občinsko podporo itd., itd. Seveda so na ta način preslepili marsikatero našega somišljenika. Ali ni to hinavščina? Ali ni to žalostno za stranko, da si ne upa povedati ljudem svojih namenov in da nje člani celo svoje liberalno prepričanje zataje, samo da bi vjeli par glasov, s pomočjo katerih bi se obdržali na krmilu. Glasove nekega moža so si hoteli pridobiti s tem, da so dan pred volitvijo za dober denar od njega kupili prasička. Seveda jim ga je mož z veseljem prodal. Ko se je pa približala volitev, jim je hudomušno rekel: »Vi libe alci imejte prešička a jaz bom imel denar. S. L. S. naj pa ima moje glasove, da bomo vsi zadovoljni in da se komu krivica ne zgodi.«

Izmed naprednih agitatoric gre vsa čast g. dr. Krautovi in Trpinčevi »frajli«. Ga. dr. Krautova se je posebno trudila, da bi pripomogla svoji stranki do zmage. K neki stranki je prišla naj-

LISTEK.

Ali in električna svetilka.

Turški spisal H. Kassim Bei.

Alija, ki je bil rojen in stanoval v vasi Koru, oddaljeni od Brusse pet četrti ure so poklicali v vojske. Ko je spravljal svoj kovčeg, je bil še precej dobre volje. Toda ko se je poslavljaj drugo jutro od svojih starišev, od sester in bratov, so mu tekale solze iz oči kakor dva sveža potoka na travniku. In njegov stari prijatelj Hasan, ki je bil velik šaljivec, je preskrbel odpotujočega Alija še z dobrimi nasveti: »Ti, Ali,« je rekel Hasan z veliko resnostjo, »pazi in ne kukaj med vožnjo skozi železniško okno, sicer ti ostri zrak nos odščipne. In da držiš med vožnjo oči trdno zaprte sicer te začne trebuh boleti.«

Mladi Ali, ki se ni bil v celem življenju še nikoli peljal na železnici, je storil kakor mu je svetoval stari Hasan. Peljal se je s krčevito stisnjenimi očmi, da bi ga ne začel boleti trebuh in nobena sila na svetu bi ga ne bila pripravila da bi pogledal skozi okno, in si dal odgrizniti nos od ostrga vetra. Z zaprtimi očmi je skušal izračunati, koliko volov bi bilo treba, da premaknejo

takle vlak. Mislil je na svoj mali dvo-kolesni voz, v katerega sta bila vprežena dva vola in izračunil je končno da bi bilo treba ravno 200 volov. Toda kljub temu se mu je zdelo čudno, da teče teh dvesto volov tako izvanredno hitro. Njegovi voli doma niso nikoli tako hitro tekli. Drznil se je izstopiti na neki postaji, da bi si enkrat ogledal to množino volov. Toda ni jih videl. In sprevednik vlaka, ki je bil ravno tak šaljivec kakor stari Hasan v Koru, je blagovolil razložiti vprašajočemu Aliju, da se ne more videti vole, ker so skriti v onih vozovih z zagnjenimi okni, da jih obvarujejo tako vetra in slabega vremena.

Končno je dospel vlak v Brusso. Ali je odprl oči in si ogledal velikanski kolodvor. V njegovem tihem razmišljanju ga je zmotil hripav glas, ki je kričal: »Hej, budalo, tu sem imaš stopiti!« Hripav glas je bil glas podčastnika, ki je imel nalogo peljati rekruta in njegove bodoče tovariše v vojašnico. Čedna uniforma podčastnikova je dobremu Aliju izvanredno ugajala. »Pasja noga,« si je mislil Ali, »oblečen je še lepše nego doma naš duhovnik, vaški hodša iz Kore.«

Rekrute so uredili v čete in jih peljali iz kolodvora. Ali je marširal v prvi vrsti. Ko je videl med potjo lepe trgo-

vine, se je ustavil in si ogledal izložbe. Bil bi še tudi rad takoj kupil kaj lepega, toda prvič ni imel denarja in drugič je kričal podčastnik: »Naprej, budalo, kaj misliš, da se bo radi tebe cela četa za pol ure ustavila?«

Čemur se je Ali največ čudil, to je bil cestni tlak. »Ne«, je mislil, »to so za praviljivi ti mestni ljudje. Ala . . . Ala . . . Doma v Kori niti hiše ne zidamo s kamenjem — in tukaj puste drago kamenje kar meni nič tebi nič na cesti ležati.«

× × ×

Preteklo je leto. Kamenitega tlaka se je bil Ali med tem že privadil, ali podčastnika se ni mogel. Ta ga je zmerjal če so bili prijemljaji pravilni in tepe, če so bili napačni. Podčastnik je bil kakor Ala. Podčastnik je bil kakor Mohamed. Podčastnik je bil največji strah Alija.

Ali je bil dobil dva tedna dopusta, da se popelje domov. Kaj naj bi prinesel domočin? Mislil je semintja. Največji čudež v celi vojašnici so bile vendarle električne svetilke. Povzročile so Alijevo največjo radovednost, Alijevo najživahnejše začudenje. Kadar se je zvečer zmrčilo, so se prižgale same od sebe. Kadar so se pa spravili vojaki v posteljo, so same od sebe napol ugasnile. Čisto same od sebe: kar je bil kva-

siti tu nekega dne podčastnik o nekem tekočem toku in o nekem vdejanem uporu, to je bila seveda le bedasta šala. In kadar se je zjutraj zdanilo, so ugasnile te čudovite svetilke čisto same od sebe. Začetkoma je bil Ali prepričan, da vlije podčastnik skrivoma olje v te svetilke. Nekoč se je naznanil nalašč bolnega in ostal osem dni v postelji, samo da bi zasačil podčastnika pri nalivanju olja. Toda zaman. Nič se ni napolnil te čudežne svetilke na novo . . . in gorele so kljub temu naprej. Drugi rekruti pa tudi niso vedeli pravega pojasnila na Alijeva vprašanja. Naposled je pa prišel nov rekrut, ki je bil rojen v mestu in obiskoval šolo; ta je razložil Aliju, da so prišle tudi svetilke nekoč tako neumne iz dežele notri v mesto kakor rekruti. Toda podčastnik jih je bil toliko časa kregal in tepel, dokler niso stvari razumele in dokler niso zapopadle, da se imajo na večer prižgati, ponoči napol svetiti in zjutraj ugasniti. — To je bil torej sklenil Ali: tako dresirano svetilko mora prinesiti s seboj v Koru. Pri tej bo njegova rečna družina lahko mnogo denarja prihranila. In dan pred dopustom: je zmaknil eno svetilko: odrezal jo je od zidu in jo vtaknil v svoj kovčeg.

× × ×

menj osemkrat. — Gospica Ivanka Trpinčeva je pa postala hribolazka. Gori v hribe se je podala in vplivala na nekoga moža, ki prodaja njeni gostilni mleko, da je volil z liberalci. Po mestu je tekala sem in tja, kakor da bi iskala ženina. Sicer so pa liberalne dame s svojo prednico g. dr. Krautovo na dan volitve vzdrževale častno stražo v okolici volivnega lokala, prodajale svojo radovednost, napadale mimogredoče naše dame in izražale željo, da bi jih njihovi pristaši pometali v mimotekoči potok. Zelo nežno, kaj ne! Škoda, da nam mesto Kamnik ni rodilo drugega Aleševca, ki bi nam popisal te kamniške gracije. To vam je bil cirkus! Toliko v kratkem, da se zaslužnim damam ohrani trajen spomin.

Med volitvijo je bilo silno burno. Naprednjaki so se utaborili v Debevečevi in Klicabirtovi gostilni, v neposredni bližini volivnega lokala. Pijače je bilo dovolj, kar se je bralo iz obrazov liberalnih volivcev. Zelo nestrpen je bil pred in med volitvijo g. apotekar dr. Karba. Ko je videl, da prihajajo naši volivci v velikem številu, ga je popadla huda jeza in zaklical je nekemu izvoščku: »Še po mrliče pojdite na Zale!« Seveda mu izvošček ni ostal dolžan, ampak mu je mirno odgovoril: »Kar gor stopite, gospod, vi ste jim najbolj podobni.« Med volitvijo g. doktorja ni so skoraj mogli ugnati. Vedno in vedno je stavil na g. gerenta ugovore, ki jasno dokazujejo njegovo juridično ubožstvo. Morda se dobro razume na mešanje in pripravljane zdravil, določila občinskega volivnega reda naj pa prihodnjič bolj natančno prouči, da se ne bo drugi tako osmešil. Obnašal se je zelo nedostojno in neizobraženo ter g. dekana tako napadal, da je bil g. gerent primoran izreči mu ukor, kar je seveda pomagalo. Tudi drugi gospodje voditelji narodno-napredne stranke, kakor Koschier, dr. Kraut, Logar, tajnik mestne hranilnice Vedlin in drugi, niso zaostajali za g. apotekarjem. Eni izmed njih so nas učili ljubezni do bližnjega, drugi so v volivnem lokalu kleli, tretji so peli, zopet drugi obsipali naše ljudi z vsemi mogočimi psovskami in zbadljivimi besedami. G. Potokar, c. kr. davčni upravitelj v pok., se je tako spozabil, da je imenoval našega pristaša g. Škofica lažnjivca, kar je moral seveda takoj preklicati in prositi odpustitve v pričo vseh volivcev.

Svesti si zmage, so se naprednjaki po končanem glasovanju pred volivnim lokalom objemali, poljubovali, po mestu so tekali sem in tja ter klicali: »Zmaga je naša, klerikalci so tepeni na celi črti, mi smo se asekurirali na vse tri razrede!« Duh in moč alkohola sta jih tako prevzela, da so v svoji navdušenosti zbrali sokole, osedlali konje, pripravili smodnik, da bi na kolikor mogoče slovesen način med trobentanjem z banderi in petjem med streljanjem in ropotanjem v pozni noči budili ljudi iz mirnega spanja ter proslavljali svojo zmago. Med tem se je vršil skrutinij za prvi razred in se bližal svojemu koncu. Trombe zadone, sokoli se postavijo v vrste, hoteči na prvi hip odpreti svoja usta in zaklicati: »Slava zavednim in naprednim volilcem!« Kar plane nekdo iz volilne sobe in zakliče

NOVO AVSTRIJSKO MINISTRSTVO.

1. Dr. Viktor pl. Hochenburger, justični minister. — 2. Tajni svetnik dr. Robert Meyer, finančni minister. — 3. Grof Karel Stürgkh, min. predsednik. — 4. Fml. Friderik pl. Georgi, deželno-brambovski minister. — 5. W. vitez Zaleski, poljski minister-rojak in vodja

poljedeljskega ministrstva. — 6. Baron Heinold Udynski, notranji minister. — 7. Dvorni svetnik Trnka, minister za javna dela. — 8. Baron Forster, železn. minister. — 9. Vitez Roessler, trgovin. minister. — 10. Maks pl. Hussarek, naučni minister.

ves obupen: »Abblasen, abblasen, prvi razred je izgubljen, zmagali so klerikalci!« Kakor strela iz neba so zadele te besede zbrane naprednjake in socije. Sokol je pobesil svoje razprostrte peroti in potrj odmarširal. In gospodje liberalci pri volilni mizi? O da bi videli čudovite barve na obrazu gg. Koschierja, dr. Karbe, dr. Krauta in drugih. — Skrutinij se nadaljuje. Z veliko napestjo se pričakuje rezultat volitve v drugem razredu. Po polnoči od petka na soboto se izve izid, ki je prinesel zopet popolno zmago Slovenski Ljudski Stranki. Med skrutinijem so se skrajno nedostojno obnašali vsem znani kamniški alkoholiki. Občudovali smo potrpežljivost volilne komisije, da ni postavila te junake na zrak. Po razglasu skrutinija je dala gruča naprednih neolikancev, zbrana pred voliščem, duška svojim srčnim bolečinam ter začela na nezaslišan način naznanjati Kamniku svoj politični, pa tudi duševni propad. Skrutinij tretjega razreda se je vršil v soboto, dne 28. oktobra, od osmih zjutraj do pol osmih zvečer, in sicer brez liberalne azistencije. Naprednjakov se je polastila splošna resignacija. Le znani, iz Ribnice došli gostilničar Amerikaneč in Makso Koželj, eden izmed glavnih liberalnih agitatorjev in zaupnik napredne stranke pri komisiji, sta v začetku tu in tam pokukala v dvorano, pa zopet hitro odšla.

Naši somišljeniki so se v nedeljo po volitvi zbrali z novoizvoljenim odborom pri Krištofu, da proslave zmago in da se ob tej priliki pogovore o programu, kako naj delujejo v prospeh mestne občine in njene okolice.

Tako se je vršila in tako končala občinska volitev v Kamniku s sijajno zmago S. L. S. v vseh treh razredih. Kamniško prebivalstvo sedaj lažje diha, ker se je otreslo težkega liberalnega bremena in zre z mirnim ter veselim srcem v lepo prihodnost. Dovoljeno naj nam bo opomniti še na tiste ljudi

obojelega spola, ki se v javnosti vedno pokažejo poštene katoličane, ki izvršujejo svoje verske dolžnosti, ko se pa približajo volitve, nam nasprotujejo, kjerkoli je mogoče. Spodtikujejo se nad najnedolžnejšimi stvarmi naših katoliških mož, sramotenja verskega čuta pa o liberalcih ne vidijo, ter oddajajo svoje glasove svobodomiselnim in veri sovražnim možem. Take ljudi imenuje dobri narod po vsej pravici: hinavce! Zvedeli smo tudi, da so začeli liberalci bojkotirati naše trgovce in obrtnike, zlasti gospoda urarja Potočnika. Dobro! Našim pristašem se ni treba bati nobene škode, jih bomo pa mi podpirali!

To je kratek popis občinskih volitev v Kamniku. Nismo mislili ničesar poročati. Ker je pa »Slov. Narod« z dne 31. oktobra izrazil željo, da bi »izvežbano« pero popisalo, kar se je zgodilo pri teh volitvah, smo z veseljem storili. Ne vemo, če je bilo naše pero izvežbano, vemo pa, da je bilo resnicoljubno. Zivela Slovenska Ljudska Stranka!

Obmejni Slovenci na Ogrskem.

V župnijo Črenšovce, ki šteje 5000 duš, je 13. oktobra zvečer doslo četvero misijonarjev, čč. gg. Kitak, Krivec, Zdravlič iz Celja in Klančnik iz Ljubljane. Tisočera množica jih je pred cerkvijo slovensko pozdravila. Od 6 do 10 tisoč vernikov je poslušalo govore v prekmurškem narečju. 13 prekmurških duhovnikov je pomagalo ves teden spovedovati, med njimi belatiški kaplan, ki lani ni znal slovenske besedice, sedaj pa že pridiguje in gladko govori prekmurščino. Obhajanih je bilo nad 10 tisoč vernikov, tudi vsa inteligenca brez izjeme, ker se ji zdi liberalizem preneumen. Pri mizi so bili notar ali sodnik in učiteljstvo z duhovščino kakor bratje med sabo. Ves čas svetega misijona, kakor tudi v procesiji z misi-

jonskim križem, so se navdušeno prepevale lepe Sloniškovske pesmi, dasi je organist ogrski učitelj. — Bolniki so si na roke in kolena cunjje ovili in po štirih lazili v cerkev, druge so privražali na vozičkih.

Matere so svoje dojenčke prinašale na rokah in jih med spovedjo izročile tovarišicam v varstvo. Nekateri so po dva dni in dve noči tešči čakali pri spovednicah.

To plemenito ljudstvo ne pozna sovraštva.

Če se tu in tam kaj skregajo, pa so si hitro zopet dobri. Ker je beda nepopisna, jih je sedaj 900 samo iz župnije Črenšovce v Ameriki. Tam žive počeno in skromno ter pošiljajo tisočake domu, ostanejo pa le eno ali dve leti v tujini.

V petih katoliških šolah, ktere vzdržuje ljudstvo in še posebe plačuje davke za vladne šole, se poučuje samo krščanski nauk v prekmurški slovensščini, vse drugo pa v madžarščini. Ljudstvo pa ostane zavedno, govori le slovenski, ima na pokopališčih večino ma slovenske napise in bilo bi še bolj zavedno, ko bi duhovščina in inteligenca med sabo ne govorila samo madžarski. Dobro verno ljudstvo rado čita prekmurški mesečni list »Nevtepeno poprijeta Devica« (Brezmadežno spočeta Devica) katekizem, zgodbe svetega pisma in novi molitvenik s slovensko pisavo, dočim se je prej vse tiskalo z ogrskimi pismenkami. — V teh krajih, kakor v Črenšovcih, Turnišču, Belatinčih, Bogojni, Tišini, Soboti, Canjkovi itd. se govori čista slovensčina brez nemške ali ogrske primesi, izrazi so pristni, da bi se naši jezikoslovci marsikaj naučili in nam Štajercem in Kranjcem iztrebili nemške fraze. — Kaj bi se dalo pri 100.000 Prekmurcih doseči, ako bi vsi Slovenci podpirali »Slovensko Stražo«, ki ima tam kaj ogromno dela na polju izobrazbe.

NAPREDEK VERSKE ŠOLE NA FRANCOSKEM.

Nanovejša francoska oficijelna statistika objavlja »lede na obisk francoskega šolstva zelo zanimive številke. Na javnih brezverskih šolah se je število učencev pomnožilo za 3 pri 1000, na verskih (zasebnih) pa za devet pri enem tisoču. Če se upoštevajo otroci, ki šolo že pohajajo, je razmerje med pomnožitvijo šolskih otrok v državnih in v zasebnih verskih šolah 17% : 28%. V Vendeji so državne šole izgubile 196 % otrok, ki so prešli na verske zasebne šole. Veliko stori v tem oziru krščansko društvo družinskih očetov. Katoliška misel na Francoskem torej kljub brezverski gonji države napreduje!

Slovenska slavinjska zadruga „Naš Dom“ v Trstu.

Neznosne stanovanjske razmere v Trstu so dovedle do ustanovitve slovenske stavbinske zadruge. Idejo »Našega doma« je sprožila »Edinost« in poslanec dr. Rybaf je stavil v odboru

Celi Koru je čakal na kolodvoru na dopustnika. To vam je bil dogodek. Vse vaše instrumente so bili prinesli s seboj. Vlak se je vstavil. Toda sedaj je in el Ali oči odprte in na baške o trebuhu že davno ni veroval; iz okna je tudi gledal, ne da bi mu oster zrak odgriznil nos. Volov ni več iskal. Vedel je sedaj, da teče vsak železniški vlak čisto sam. Da, celo brati in pisati bi se bil v tem dolgem letu kmalu naučil. To bo govorjenja v vaški kavarni!

Proti večeru, ko so se bili zbrali znanci pri Alijevi materi, je hotela ta prižgati svojo staro svetilko. Sedaj je prišel trenutek, ko se je hotel Ali izkazati.

»Stoj, mati,« je zaklical, »v kovčeku sem prinesel svetilko zate kot darilo. Ta se prižge zvečer sama od sebe, se privije ponoči sama na pol temno in zjutraj sama od sebe ugasne.«

»Če je to res,« menila je mati nezavestno, »bomo pa lahko prihranili mnogo žveplenk.«

In petroleja,« se je bahal Ali in vzr. iz kovčka ukradeni svetilko.

»Nimam nič kaj zaupanja v take nove reči,« je zmajevala mati.

Stari Hasan pa, ki je bil tudi prišel, je rekel: »Kar govori Ali, mamica, na to se lahko zanesete. In veste kaj? Jaz rabim svetilko. Moja se je pokvarila. Dajte mi vašo staro, ko imate sedaj verjetno tako krasno, novo.«

Mati ni hotela sprva nič slišati, toda Ali jo je toliko časa nagovarjal, da je končno podarila staremu Hasanu staro svetilko: »Vzemi jo, stari šaljivec,« je rekla, »akoravno je še svojih

dobrih trideset piastrov vredna.« In z globokim poklonom jo je sprejel Hasan v svojo novo last.

Ali je pribil sedaj svojo dresirano čudodelno svetilko na zid. »Tako,« je dejal, »pazite, sedaj se takoj užge.« In ponosno se je postavil pred čedno steno.

Ali je čakal in z njim vred je čakala verna občina okoli njega.

Čakali so potrpežljivo od večernega mraka do polnoči.

Toda svetilka je ostala temna kakor ponočno nebo brez zvezd.

Tedaj je bilo Aliju jasno: »Tu v Koru se ne boji podčastnika, ker ve, da je ta ostal v Brussi.« Toda Ali je bil prebrisan. Šel je v sosedno sobo ter vpil in komandiral in jo zmerjal s spremenjenim glasom, kakor bi bil sam podčastnik. Toda svetilka je bila še bolj prebrisana. Opazila je, da Ali ni bil podčastnik in ostala je temna. Ali je postal žalosten, držal prižgane žveplenke k svetilki, ali vse zaman. Ostala je vedno temna.

Ali je vtil olja na svetilko, ali olje na svetilki se ni vžgalo. Ni preostajalo drugega nego zahtevati od Hasana staro petrolejko nazaj. Hasan si jo je dal plačati za trideset piastrov. »Saj ste sami rekli, da je toliko vredna. Reven mož sem, toda zaslužiti nočem nič pri vas ki ste me tako prijazno obdarili.« In med tem, ko je spravil stari šaljivec svojih trideset piastrov v žep, je vzdihnila Alijeva častljiva mati naples in živo: »Ali nisem rekla takoj? Nimam nič kaj zaupanja v take nove reči.«

Pu deželnozaborskih vili vah.

»Tku se mu je svetu ubraz, kokr de b ga mou iz salam namazanga. In gledu kuku je svetlu, orka! Ti b ga mogu videt, tu b t prvošu!«

»Za božja vola, kdu pa? Že cele pu ure m tle prpouduješ in deklamiraš ud enga svetlga ubraza, pukrtacene brade in takeh rči, puvedu m pa še zdej nis, kerga maš u misleh —«

»Ti na veš, kuku se mu je svetu ubraz; ja prou kokr kašnmo piskravezce lase — — —«

»Dej na že jejnati! Jest te nč na pušlušam, dokler m na puveš imena.«

»Čak no! Tu je blu u tork pupoune pu vultvah. Pršou je glih vn iz Benediktuve štacune iz noumo celindram na glau — — —«

»Ime!«

»A ja, ime! I, žvinazdraunik, plac-rešpehtar, deželni puslanc in tku naprej.«

»Ribnkarju Dolfe?«

»Ja, Ribnkarju Dolfe!«

»Jest sm pa ceu čas mislu, de misleš gspuda dohtar Taučarja.«

»Kaj še! Za kua b se mogu pa gspude dohtar Taučari ubraz svetet? Lepu te prosm! Za kua b mogu pa mt gspud dohtar Taučar prekrtacena brada in nou celinder?«

»Za kua pa ne! Sej je vnder negava stranka zmagala pr vultvah!«

»Negava stranka, prauš? Ud kdaj pa je Ribnkarju Dolfe negava stranka? Puvej na, ud kdaj? Ribnkarju Dolfe je ja mladn pu dougem in pu čez, gspud dohtar Taučar je pa starin kokr ga vbrneš. In tu med tednam in ub nedelah in praznkeh. Za kua b se mogu pol gspud dohtar Taučari ubraz svetet?«

»Ja, pa je vnder ud štarije du štarije ageteru za Ribnkarjuga Dolfeta in še gspud dohtar Trillarja je najeu, de m je pumagu.«

»K je mogu! A misleš, de je rad? A ga nis vidu, kuku je klavern in puparjen tavu ukul Uniona? A ga res nis vidu? Tak t je pa blu, de sm jest mislu, zdej pa zdej se u zaletu mem flečkajnarske cerkve dol naraunast preke Iblanc in u skoču al naraunast u Iblanca, al pa h Fajmeštre na pu litra, de s u jeza dol splahnju. Pa se je le preme gu in ustou na vaht, kokr suldat prehiša deželne ulade, dokler ga nisa lezval.«

»Eh, tku hedu pa mende tud

»Tržaške posojilnice in hranilnice« tozadevni predlog, ki je bil tudi sprejet. Namen te zadruge je zidati enostanovanjske hiše in jih prepuščati članom proti amortizaciji na mesečne obroke, ki pa niso večji nego sedanje najemščine. Zidalo se bo tudi večje stanovanjske hiše, katere se bo oddalo v najem in hiše s stanovanjem za samce. Financiranje te zadruge je prevzela »Tržaška posojilnica in hranilnica«. Računa se tudi na podporo iz stanovanjskega fonda, ki ga je ustanovila vlada. V tem smislu so prikrojena tudi pravila, ki se naslanjajo popolnoma na vzorna pravila, ki jih je izdala vlada za take zadruge in društva, ki naj bi reflektirala na podporo iz tega fonda. Prijavilo se je že preko 100 zadrugnikov. Delež znaša 200 K in obroki pri vstopu 20 K, potem pa vsak mesec 5 K. Odbor, ki je bil izvoljen na ustanovnem občnem zboru dne 28. oktobra t. l., je sestavljen sledeče: Ravnatelj Furlan Vekoslav, računski svetnik; rav. namestnik dr. Ferdo Černe, odvetnik; knjigovodja Anton Žiberna, državni uradnik; blagajničar Janko Malenšek, posojilnični uradnik; odbornika Dekleva Ivan, poštni poduradnik in Nabergoj Milan, mehanik. Nadzorstvo imajo gospodje: dr. Just Pertot, zdravnik; Jernej Pintar, bančni uradnik, Anton Rustja, delavec; Šorn Josip, odvetniški uradnik; Pirnat Anton, zasebni uradnik; dr. Ivan Marija Čok, odvetniški kandidat.

Italijanski guverner v Tripolisu Borea Ricci d'Olmo v pogovoru s svojimi častniki.

Italijansko-turška vojska.

Turkom se je posrečilo, potisniti Italijane z njihovih pozicij pred Tripolisom v mesto samo nazaj, in mogoče bo ta uspeh vodil do nadaljnjih zmag združenih Turkov in Arabcev. Položaj še vedno znatne italijanske armade se nikakor ne more smatrati kot vesel, ker so Italijani s svojimi brezsrčnimi, vsaki civilizaciji nasprotujočimi neštetimi usmrčenji mirnih prebivalcev vzbudili srd vseh Arabcev, tako da so se po kratkem obotavljanju popolnoma priklopili Turkom.

Naša slika predstavlja italijanskega guvernerja v Tripolisu, admirala d'Olmo v pogovoru s svojimi častniki. D'Olmo je član zelo ugledne italijanske rodbine ter je eden izmed najbolj izkušenih italijanskih višjih mornariških častnikov. Na sedanjem mestu pa si bržkone ne bo pridobil lavorik.

Druga slika predstavlja neeksplozirano granato pred Tripolisom in italijanske okope pri Tripolisu.

Tretja slika palačo guvernerja v Bengaziju po bombardiranju.

Četrta slika kaže usmrnitev nemškega kavasa v Tripolisu. Ta je namreč zabodel nekega ranjenega italijanskega vojaka ter ga je vsled tega obsojilo vojno sodišče na smrt. Pri usmrčenju je bilo navzočih mnogo Evropejcev in Arabcev. Sedem italijanskih vojakov je posamezno streljalo nanj, a ko ga je

preiskal zdravnik, je obsojenec še živel, tako da so morali usmrtiti ga z dvema streloma iz neposredne bližine. Ves prizor je napravil na navzoče ljudi najslabši vtis, o laških grozovitostih je celo razpravljala včeraj angleška zbornica v veliko sramoto Lahom, ki so sicer dementirali te grozovitosti, a dementi ni napravil na angleško javnost nika-kega vtisa.

Caneva se odpočije.

Kako se Lahom v Tripolisu slabo godi, dokazuje iz Rima došlo poročilo, da se radi zadnjih laških neuspehov odpočije dosedanji laški višji poveljnik Caneva in se imenuje za višjega poveljnika dosedanji komandant 9. armadnega zbora, generalni poročnik Fruaoni. To rimsko poročilo pove več, kakor vsi laški dementiji glede na dosedanje laške neuspehe v Tripolisu.

Turki bombardirajo Tripolis.

Iz Carigrada se poroča, da je dne 2. t. m. pozval poveljnik pred Tripolisom zbranih turških in arabskih vojakov, Nešed bej, laškega poveljnika v Tripolisu, naj se vda. Laški poveljnik je to odklonil. Nato so pričeli Turki bombardirati mesto. Turško obstreljevanje mesta je trajalo dve uri. Ko so se Lahi umaknili v hiše, so Turki prekinili bombardement. Nešed je odpisal 6 pobočnikov k tujim konzulom in jih je prosil, naj se podajo pred mesto, ker napada na mesto Tripolis ne more več odgoditi. Konzuli so se nato pogajali z laškim poveljnikom o predaji, a

so se pogajanja razbila, ker je laški poveljnik izjavil, da mora pred vsem poročati v Rim. Nešed je pa izjavil, da ne more čakati na odgovor iz Rima. Iz Carigrada se ne poroča, kako se je še nadalje razvil boj. Pač je pa včeraj potrdil turški zunanji minister, da so zavzeli Turki in Arabci vse utrdbe pred mestom Tripolis. Svet se vprašuje, če je turško poročilo istinito. Znano je, da se morajo poročila, ki dohajajo z bojišč, presojati previdno, a tuška poročila potrjujejo tudi druga poročila. Čez London se namreč poroča iz Tripolisa: Vpredmestjih se povsod pleni. Zunanje utrdbe so Lahi zapustili. Rimski »Messagero« pa poroča iz Tripolisa, da se pričakuje večji napad na italijanske postojanke. Celo laška »Agenzia Stefani« poroča, da so se vršile pri prednjih stražah dne 1. in 2. t. m. prške. Najboljša priča laških porazov pred Tripolisom pa je laško časopisje, ki piše zdaj strašno poparjeno in se udaja v svojo usodo. Med vrstami prizna v »Corriere della sera« poslanec della Forre laške poraze, ker piše, da se mora Turčiji z novim, odločilnim dejanjem dokazati, da ima Italija dovolj sredstev in potov, da izvede svoje za-

hteve. Turki zdaj najstrožje cenzurirajo liste, vsled česar tudi carigrajski listi ne pišejo več veliko o vojski. Turški vojni minister je listom zagrozil, da jih bo strogo kaznoval, če bodo poročali kje se nahajajo turške čete v Tripolisu, kako močne so, kako se kretajo in druge podrobnosti. Stori je to zato, ker se turški listi res precej izblebetali, tako med drugim, da je turška obramba zelo naslonjena na Egipt, kar seveda Angležem ni bilo ljubo. Arabski poglavarji, ki se prostovoljno bore v Tripolitaniji z Lahom, so poslali turški vladi spomenico v kateri izjavljajo, da so Arabci povsod ustavili svoja nasprotstva proti Turkom in da jih podpirajo zgolj zato, da branijo mohamedansko in arabsko provinco ter čast svetega kalifata. Aliance s Turki pa Arabci nočejo, ker so Turki z Arabci vedno postopali tako, kakor se postopa s sužnji. Čez Carigrad poroča stotnik Hasan iz Tripolisa, da so Arabci pred Tripolisom streljali na dva laška aeroplana, ki sta padla na tla, na kar so ju Arabci razbili.

Turki zbrali v Bengaziju 140.000 mož.

Iz Carigrada se poroča, da obračajo Turki predvsem svojo pozornost na Bengazi in da se v tem oziru ne boje nobenih žrtv. Ze zdaj je zbranih v Bengaziju 140.000 turških vojakov. »Berliner Tageblatt« poroča iz Carigrada: Po zadnjih iz Bengazija došli poročilih se poizkušali Lahi odvrniti pozornost Turkov, da izkrcajo svoje vojake. Izkrcali so zato svoje vojake 2 km od Sabrija, nakar so pričeli prodirati. Prostovoljci, ki jim je poveljeval poslanec Seftsen bej, so pa napadli Lahe in jih vrgli nazaj. Italijani so bežali. Izgubili so 200 mrtvih, eno mitraljezo in veliko municije.

Kje se nahaja laško vojno brodogradništvo?

Z Malte se poroča, da so zapustile vse laške vojne ladje Tripolis, kar pa Lahom dementirajo. Iz Carigrada se pa poroča, da so v maloazijskem pristanišču Adalia opazili tri laške križarice.

Velikanski vojni stroški Lahov. — Lah pošljejo zopet vojake v Tripolis. — Kolera v Tripolisu.

»Zeit« poroča: Laški vojni stroški za tripolitansko vojsko znašajo vsak dan 3 milijone in ne pol milijona, kakor so prvotno Lah računali. Laška vlada se že pogaja z bankami o najetju večje ga posojila. Z Malte se pa poroča: 24 pehotna divizija v Messini je dobila povelje, da mora povišati število vojakov Messinske brigada, pešpolka št. 75 in 76, 10.000 mož, odrine v Tripolis. — »Frankfurter Zeitung« poroča iz Tripolisa. Kolera se strašno širi med vojaki, a pobira žrtve tudi med prebivalstvom. Po-

blu. Gerspud dohtar Taučarja nism še neko vidu pusebn heđu puparjenga. On je kurenak in zna prebolt take udarce. Sej še tekat ni scagu, ke mu je ceu kvartir pugoru.«

»Ja, tekat je biu zavarvan. Zdej pa ni biu ne zavarvan, kar brezpugojn je mogu za Dolfeta ukul letat, pa če b mu zavle tega srce ukul in ukul poču.«

»Ti srumak ti! Pol je biu pa natumen, če je on sam Dolfeta volu.«

»Misleš, de ga je volu? Nekokr ne! Prazn cegalc je uteknou kumeseri u roka in je šou iz vuliša, kokr de b ga use furje pregajnale. Še nazaj ni nč pugledu. In pustavu se je spet zuni pred Unionuva hiša in useli, kedr je kašn fjakar iz kašnmo leberalnem agitatarjam in voliuam prdrdrou pred hiša, je tku zakleu, de sa še u prvem štuk pr gerspud dohtar Zajce vokna zašklefetal.«

Tku sma se puguvarjala iz mojmo prijatlam na uš svetnika dan na Durnick cest pred železnika šrang, ke je bla glih zaprta in nisva mogla naprej preke svetmo Krištofe; čez tist Ajflu turn, ke mu prauja must, pa ni tou moj prjatu kubacat, ke je bl švoh u nugah in pa ke je na plučeh neki falen. Kar naenkat m pa ud uzad pade na rama ena težka roka, kokr de b bla ud kašnga mesarja, in ke sm se ubrnu, zagledam pred saba še zmeri vsa u glori Ribnkarjuga Dolfeta.

»Oho, Dolf! Kua s pa ti dons tku razican, de kar guri iz tebe. Sej dons je hladnu in že kar pu snege deši. A s ga murde kašn ferklčik preveč cuknu?«

»Mam čast se predstaut ket deželni puslanec in prosim, de m uš ud zdej na-nej reku uni,« začeu je čenčat Ribn-rju Dolf, namest de b m pametn ud-avuru na moj uprašajne. Jest sm se

pa nalaš tku naredu, kokr de b na šlišu, kua on ud mene pugerva.«

»A tu te tku greje, Dolf?«

»Ta čast bl greje čluveka, kokr stu centu šentjanskega štajnkolna.«

»No, no, pol pa že! A pa tud misleš, de te uja putrdil za puslanca?«

»Kua me na uja? Če sa me h suldatem putrdil in če sm biu za suldata dost dobr, ke je blu treba ajns toučt in se zverat tam pu kusarnškem duriš, de sa m use kusti pupokale in de sm u šternajsteh dneh za osem in pu kile dol uzeu, um ja tud za enga deželnga puslanca dobr, ke mu ni družga treba, kokr notr pridet in lepu sedet, dokler na pride najnga vrsta, de kašna blekne.«

»Ja, pa uš mou zmeri kej u glau prpraulenga, de uš lohka kej bleknu, kedr u pršla nate vrsta?«

»Jest, de b na mou zmeri u glau kej prpravlena? Jest, ke mam učas tku težka glava, pusebn tkula ub pun-delkeh, de se le čudm, de ja more moj urat tku prenašat, kokr ja prenaša. Še čist prou m u pršlu ta puslanstvu, s um saj učas mal glava izpraznu in ulajšu.«

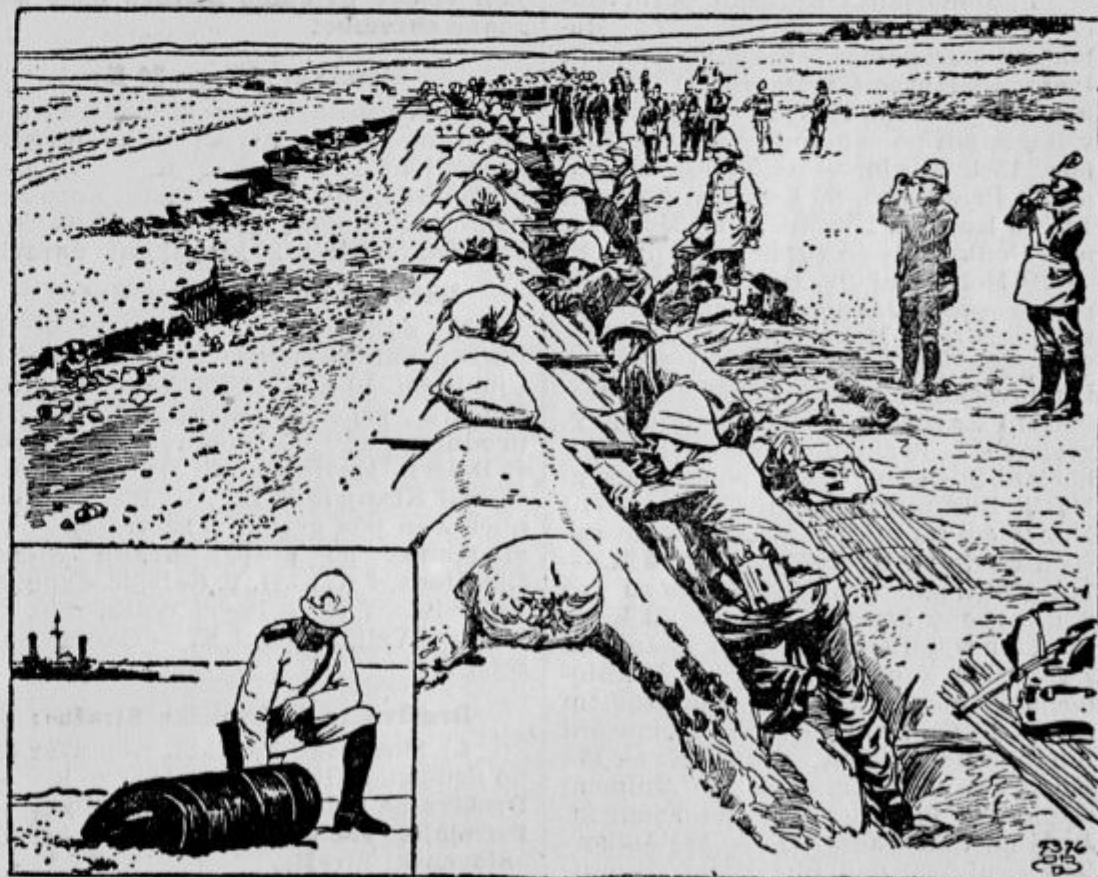
»No, viš, pol je pa glih prou. Kua prau pa kej gerspud dohtar Taučar h tem?«

»Jest ga nism prašu! Kua pa tu nem am gre? Sej tud on mene na praša, če žiher še ustane deželng puslanec in udbornk zdej, ke sma mi tle.«

»No, no, viš; pol se pa zgliha. Kam s pa kej namenem zdela? A greš h svetmu Krištof molt za ranke?«

»Ah, ne! Tlela um šou ene parkat gor pa dol, ke je velik ldi, de uja mel Iblančani prilka videt sojga ta nouga puslanca. Če greš iz mana, m u prou ušeč, sej zdej sva midva ta nar bl pupularna čluveka u Iblan: jest pa

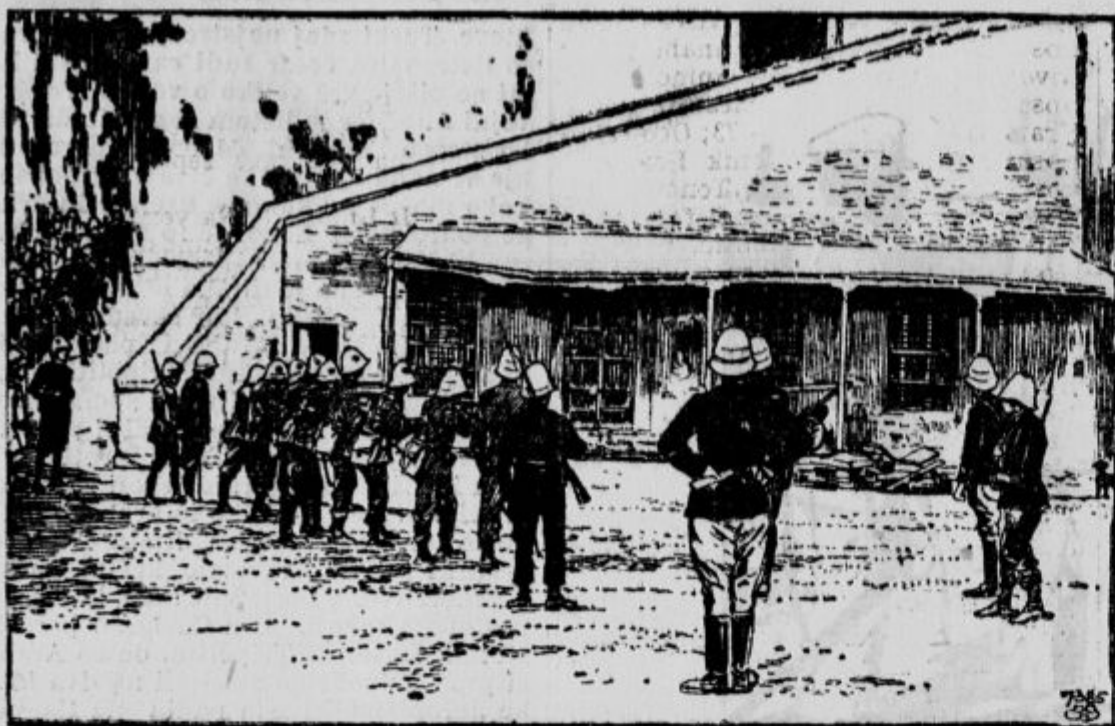
Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Neeksplozirana italijanska granata pred Tripolisem. — Italijanski okopi pri Tripolisu.

Palača guvernerja v Bengaziju po bombardiranju.

Umrtnitev nemškega kavasa v Tripolisu.

kopavanje mrličev na bojišču in na oazi se je ustavilo, ker je vsled smradu pokopavanje nemogoče.

Slabe razmere v italijanski armadi.

Iz Rima se poroča: Kdor je opazoval pazljivo dogodke v Italiji, ni mogel prezreti, da so Lahi večinoma mobilizirali severnolaške armadne zbornice. To je tudi povzročilo, da se je ta mobilizacija smatrala kot proti Avstriji naperjena. Kljub strogemu uradnemu molku se je pa le dognalo, da rezervisti na jugu niso hoteli pod orožje in da je bilo zato celo več uporov. Tudi zdaj se pošiljajo še vedno v Afriko večinoma vojaki s severa. A tudi tu je že znatno napredoval uporni duh in anarhizem. To dokazuje slučaj v Bologni, kjer je, kakor znano, neki vojak streljal na častnike in ranil smrtno nevarno polkovnika. To mero-dajni krogi dobro znajo, dasi izkušajo resnico zakrivati. Zato so razširjali tudi poročila o laških zmagah, da ostane prebivalstvo navdušeno. Zato se tudi objavlja, kako velike izgube je imel sovražnik. Skrbno se gleda na to, da bi ne prišla v javnost neugodna poročila.

Na pomoč „Slovenski Straži“!

Ustanovna »Slovenski Straži«:

Duhovščina dekanije Slovenska Bistrica po tamkajšnji podružnici »Slovenske Straže« 200 K. — Slava! Naj bi vsak teden prinesel vsaj enega ustanovnika!

Sklad Mohorjanov »Slovenski Straži«.

1.) Mohorjani v Kazazah, pošta Sinčaves, Koroško, 7 K 66 vin. — 2.) Mohorjani v Donavicu, Štaj., po gospodu Ivanu Glastovec 4 K 20 vin. — 3.) Mohorjani v Polzeli 12 K. — 4.) Mohorjani v Begunjah po gospodu Janezu Mohorč 13 K 58 vin. — 5.) Mohorjani Kopriva, Primorsko, po častitem gospodu Josipu Knavsu, 2 kroni. — 6.) Mohorjani v Podkrošju po župnem uradu 5 K. — 7.) Mohorjani Sv. Duh pri Lučanah po č. gospodu Jakobu Roschmannu 1 krono. — 8.) Mohorjani v Makolah, Štajersko, po častit. gospodu Mihaelu Lendovšču, župniku, 10 K. — 9.) Mohorjani Zavadnje, pošta Šostanj, po č. gospodu J. Rozmanu, 6 K. — 10.) Mohorjani St. Jakob v Rožu po častitem g. Matiji Ražunu, župniku, 15 K. — 11.) Mohorjani Vranjapeč po častitem gospodu Francu Kreku, župniku, 3 K. — 12.) Mohorjani Brdo pri Smohoru po č. g. Antonu Šturmu, župniku, 3 K. — 13.) Mohorjani Gotovlje po č. g. Jakobu Zupančiču, župniku, 15 K. — 14.) Mohorjani Šmartno na Paki po župnem uradu 15 K 37 vin. — 15.) Mohorjani Žihpolje po župnem uradu 5 K. — 16.) Mohorjani v Podbrezjah po župnem uradu 9 K 40 vin. — 17.) Mohorjani St. Jurij na Vinogradih 5 K. — 18.) Mohorjani Črni Vrh nad Idrijo po župnijskem uradu 15 K. — 19.) Mohorjani Gorje, p. Zilska Bistrica, po č. gospodu Josipu Miklavčiču, župniku, 3 K. — 20.) Mohorjani v Motniku 10 K. — 21.) Mohorjani Šmihel nad Pliberkom, po župnijskem uradu 10 K. — 22.) Mohorjani na Rudi, Koroško, po častitem gospodu Janezu Volavčniku, župn., 3 K. — 23.) Mohorjani župnije Dvor 2 K. — 24.) Mohorjani župnije Logaves, p. Vrba, 3 K. — 25.) Mohorjani v Mavčičah, p. Strazišče, po gospodu dr. Marinko 15 K. — 26.) Mohorjani na Homcu po župnijskem uradu 5 K 20 vin. — 27.) Mohorjani v Špitaliču, p. Motnik, po č. gospodu Antonu Mezeg, župniku, 5 K 10 vin. — 28.) Mohorjani Prežganje, p. Litija, po župnem uradu 5 K. — 29.) Mohorjani St. Jakob ob cesti, p. Celovec, po župnem uradu 5 K. — 30.) Mohorjani Grahovo pri Cerknici po č. g. Alojziju Wester, župniku, 10 K. — 31.) Mohorjani Zibika, p. Pristava, po č. gospodu Josi-

la. Neki hudomušni časnikar je izračunal, da so Turki že do danes izgubili po laških poročilih 25.000 mrtvih in ranjenec, Lahi pa zgolj 400 mož! Z bombastičnimi poročili hočejo na Laškem odvrniti pozornost od tiste gnjilobe, ki je doma v laški armadi, kjer je nepokorščina na dnevnem redu.

Veliki nemiri v Egiptu.

Angleške oblasti v Egiptu so vzne-mirjene radi velikih nemirov proti Evropcem v Aleksandriji. Nemiri so taki, da Angleži v Aleksandriji najbrže proglase bojno stanje. Neka angleška križarica je izkrcala 200 mornarjev. V Kairi se tudi nadaljujejo nemiri proti Evropcem.

Rusija za Turčijo.

Ruski poslanik Čarikov je predlagal turški vladi, da hoče Rusija jamčiti Turčiji njeno evropsko posest s Carigradom, če ji dovoli izključno pravico proste vožnje čez Dardanele. Angleži bi bili proti kompenzacijam v Perzijskem zalivu. Turška vlada se še ni odločila, ker se ji garantira zgolj evropsko ne tudi afrikansko posestno stanje.

pu Kranjc, župniku, 15 K. — 32.) Mohorjani Studenice, Štajersko, po župnem uradu 5 K 80 vin. — 33.) Mohorjani Lipa nad Vrbo po č. gospodu Ivanu Nagel, župniku, 4 K 50 vin. — 34.) Č. gos-pod Mihael Bulovec, uršulinski spiri-tual v Ljubljani za Mohorjane 2 K 68 v. Nabirajte povsod — povsod naj Mohorjani visoko dvignejo zastavo naše narodne obrambe!

Slomškov dar po 20 K:

1.) Na inštalaciji č. gospoda župnika Ivana Sekola v Vogerčah, nabrala gospodična L. Sadjak 20 K. — 2.) Matej Weiss, provizor, Šmarjeta, Koroško, nabral ob svojem slovesu 24 K 60 vin. Darujte, hitite z 20 kronskimi darovi!

Darovali kot Slomškov dar:

Pri odhodnici iur. g. F. Ježa in M. Božiča, nabral gospod Josip Košmerlj, Ljubljana, 10 K. — Adolf Knol, župnik, Kolovrat, pri neki kupčiji, 2 K. — Ob ugodnem izidu neke obravnave gospod J. Dolžan, gostilničar in trgovec, Goriče nad Kranjem, 1 K. — Daroval neimenovan pod geslom: za večerjo pri »Fabjanu« po gospej Franji Štefe, Ljubljana, 2 K. — D. V. Gabelič, župnik, Bahovišče, 2 K. — Pavel Wallner, p. d. Mijan v Veliki vasi, 1 K. — Ganoni Jožef 1 K.

Društva za »Slovensko Stražo«:

1.) Slovensko kat. km. izobraževalno društvo Galicija pri Celju 20 K. — Društva na delo za »Slovensko Stražo«! Prirejajte zabave in zbirke v korist »Slovenski Straži«.

Vzor Slovencem

je St. Jakob v Rožu na Koroškem. »Slovenska Straža« je dobila iz St. Jakoba v Rožu 50 K, katere je darovala tamošnja slovenska posojilnica, poleg tega je poslal č. gospod župnik Ražun 10 K kot letni prispevek in 10 K, ker se ni mogel udeležiti občnega zbora »Slovenske Straže« v Celovcu. Povsod posnemajte!

Prispevki podružnic:

Podružnica na Sladki gori 27 kron. — Podružnica Šmartno pod Šmarno goro, nabrano v veseli družbi, 7 K 20 vinarjev. — Podružnica v Dornovi pri Ptuju 20 K. — Podružnica v Begunjah 21 K. — Podružnica v Dobrlivasi 40 K.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika »Slovenske Straže« v Celju 10 K, v Celovcu po gospodu dr. Jesenko, Celovec 47 K 40 vin.

Občinske volitve v Metliki.

Metlika, dne 30. oktobra 1911.

Priprave za občinske volitve so skoro dokončane in v kratkem se pokaže, ali naj bo Metlika še nadalje zasuznjena in pod komando obrabljene-ga liberalizma, ali pa naj pokaže, da se hoče res otresti liberalne more, ki jo tlači, in hoče korakati znanprej pod zastavo S. L. S. Liberalni agitatorji so že dolgo na delu. Najhujši med njimi je okrožni zdravnik dr. Vajbelj. Ta človek, ki hoče vedno in povsod nositi veliki zvonec, hoče biti tudi pri sedanjih občinskih volitvah prvi. Kot pomagača si je privzel sodnega oficijanta Jožeta Flajšmana in penzioniranega ljudsko-šolskega učitelja Milana Guština. Ta trojica si je nadelala ime »meščanski volilni odbor« ter začela meščane slepiti in begati.

Ti ljudje sklicujejo volilne shode seveda, ne da bi iste naznanili politični oblasti, na kar sl. c. kr. okr. glavarstvo v Črnomlju tem potom opozarjamo in na teh shodih hujskajo volilce proti S. L. S.

Dr. Vajbelnu povemo, da naj se svojega okrožja drži in ne kolovrati po Hrovaškem, po Vivodini, po Žumberku in še drugod ter pusti svoje okrožje brez zdravnika. Mi moramo pa na njegovo milost čakati do pozne ure ponoči, predno domov pride. Prosimo deželni odbor, da nam tukaj odpomore, kajti zdravstveni zastop v tem oziru še ni ničesar ukrenil. Naj se vendar enkrat ta človek premesti ter se nam pošlje zdravnik, ki se bo pobrigal za svoje zdravstveno okrožje. Dr. Vajbelj pa naj gre drugam delat zgago, ker mi smo ga že do grla siti. Res ne vemo, kako pride dr. Vajbelj do tega, da tako strastno agitira proti stranki, ki ima deželno upravo v roki in iz čigar roke tudi on svoj kruh je. Drugi agitator in kričar je sodni oficijant Jože Flajšman. Flajšman se naj raje pobriga za svoje pisarniške posle, sicer bomo tudi njemu par neprijetnih povedali. Hodi po Hrovaškem po komisijah kaplane preganjati. Ampak naj se nikar ne moti; ako pri sodišču ne bodo napravili reda drugi, napravili ga bomo mi. Tretji agitator je penzionirani učitelj Milan Guštin. Ta človek, ki s svojim 30. letom ni mogel več podučevati vsled bolezni, ampak se je dal vpokojiti, da je doma od očeta prevzel posestvo, je sedaj menda popolnoma zdrav, ker lahko opravlja posle trgovskega pomočnika v prodajalni svoje žene. Ali bi ne mogel potem tudi podučevati? Deželni odbor bi prav storil, ako bi ga dal še enkrat preiskati. Penzijo zna vleči iz deželne blagajne, poleg tega pa zabavlja, da so deželne doklade visoke.

Imenovani trije agitatorji in še par takih kričarjev je v Metliki, ki po svojih zakotnih shodih ljudi dražijo. Sekundira jim davčni uradnik Predalič, ki jim je dal kot predsednik Čitalnice na razpolago društvene prostore. Mi mislimo, da ima Čitalnica svoje društvene prostore za popolnoma kaj drugega, kakor za zakotno politiko. Tudi temu človeku smo že neštetokrat odpustili njegove grehe, prizanesli smo mu lansko leto, ko je po shodih agitiral za svojega svaka Gangla, toda od sedaj znanprej bomo kakor drugim, tudi temu ptičku postrigli peroti.

Torej kakor povedano, so liberalci že vse pripravili za volitve. Postavili so tudi že kandidate in vsegamogočni dr. Vajbelj bo zasedel županski prestol. Jože Flajšman se bo dal penzionirati kot oficijant in postane novi občinski tajnik, kateremu se bo plača zvišala. Milan Guštin pa postane z ozirom na to, da ne moreta biti dva župana, načelnik gospodarskega odbora, tako, da bodo vsi trije kaj zaslužili. No, ampak če bo vsak trezen Metličan, kateremu je blagor mestne občine res na srcu in vsak pristaša ter agitator naše S. L. S. naredil svojo dolžnost, se bo ta štrana zelo zmešala in bodo vsi ti liberalni gospodje ostali pred vrati — občinske hiše.

Iz Metlike se nam še poroča: Kosti nadučitelja Burnika spreletava grozen strah, da ne bi šel rakom žvižgat pri občinskih volitvah liberalizem v Metliki. To je tisti Burnik, ki je ob kompetenci za neko nadučiteljsko mesto pisal nekemu župniku »izrazom najiskrenejšega spoštovanja« dobesednotakole: »Da bi bil neprijatelj naše častite, spoštovanja vredne duhovščine, da bi razobešal na ledini našega ljud. šolstva prusko lažilberalno zastavo, potem bi se mi tudi ne bilo treba opirati na svoja spričevala, lahko bi se bil brez najmanjšega truda in sposobnosti vspel do visoke stopinje v učiteljsvu. Hvala Bogu, da se temu liberalnemu molohu sedanjega časa nisem pustil zapeljati.« Tako slove odlomek veleznčajnega pisma, ki je v naših rokah, in čigar celot-

no vsebino iz usmiljenja za enkrat še ne priobčimo. Zares! Burnik ni bil še nikoli hinavski neznačajnejš, ne takrat, ko se ni pustil zapeljati liberalnemu molohu, ne sedaj, ko se mu klanja z vso dušo.

ODBIT KOČEVSKI NAPAD NA DOBLIČE.

Dne 27. preteč. m. smo imeli občinske volitve v Dobljčah. Drugod se imate boriti z liberalci, teh pri nas ni, imamo pa drugega političnega nasprotnika, namreč Kočevarje. Še nikdar se ni so ti ljudje toliko trudili, kot letos; prehodili so vse kočevske hribe in doline do Kočevja, nabrali brezštevila pooblastila in agitirali neprestano že mesec dni. Žalibože so seboj potegnili tudi precej Slovencev, ki prebivajo med njimi; grozili so jim, da jim bodo zapodili otroke iz šole, kar še ni bilo najhujše in pa da jih bodo zapodili iz svoje srede. Tako so se dali vsi premošiti in so zatajili svojo narodnost. Prignali so na volišče vse, še amerikanske državljane; ne samo to; iz kočevskih hribov so prišle mnogobrojne čete drugih občanov, ki prebivajo po 5 do 6 ur daleč, da dobili so pooblastila še celo iz Dunaja. Dobljčje še nikdar niso videli toliko nemških potomcev. Inicijativo so dobivali od »Schulvereina« in »Südmarke«, ki sta tudi gmotno agitatorje podpirala. Računali so na popolno zmago; župana in tajnika so si tudi že izbrali v osehah trdnih Nemcev. A ves up jim je splaval po vodi. Priporili so si z velikansko težavo samo II. razred z 25 glasovi večine med 358 volilci.

Slovenci smo še o pravem času spoznali pretečo nevarnost in storili vsi potrebne korake za slovensko zmago. Do zadnjega so prišli naši možje na volišče in veliko veselje je zavladalo v Dobljčah, ko je bil razglašen izid volitve. Zmagali smo v I. in III. razredu. Zahvaljujemo se tem potom gospodom iz drugih občin, ki so nam pomagali do sijajne zmage.

Informativna konferenca o nameravani deželni razstavi v Ljubljani.

V javni seji trgovske in obrtne zbornice za Kranjsko z dne 26. novembra 1911 je bil soglasno sprejet predlog zbor. člana I. Kregarja, naj se v Ljubljani priredi razstava kranjskih produktov, predvsem obrtnih. Izvoljena je bila komisija, ki naj bi proučila to vprašanje. Komisija, ki obstoji iz šestih zborničnih članov, je v svoji seji soglasno sklenila, da se skliče informativna konferenca, na katero se povabijo razna avtonomna zastopstva, in merodajni faktorji, da izrazijo svoje mnenje, kako in kakšna razstava naj se priredi v Ljubljani. Včeraj, v petek, popoldne se je vršila v prostorih trgovske in obrtne zbornice ta informativna konferenca, ki so se je udeležili zastopniki raznih korporacij. Deželni odbor je zastopal g. dr. Zajc, mestno občino gosp. vladni svetnik pl. Laschan, deželno zvezo za tujski promet g. dr. Krisper, obrtno-pospeševalni urad za Kranjsko gg. Puš, Ložar, ravnatelj Remec, navzoč je bil tudi ravnatelj obrtne šole g. Šubic. Trgovsko-obrtna zbornica je bila zastopana po gg. predsedniku Knezu, Kregarju, Lenarčiču, Rohrmannu. Zbornični tajnik g. dr. Murnik je poročal o zborničnem sklepu, da se priredi razstava v Ljubljani. Sklicala se je ta informativna konferenca raznih merodajnih činiteljev, da se izrazijo, ali se priredi razstava in v kakšnem obsegu. Ker stanejo razstave mnogo denarja, je treba poizvedeti, ali so merodajni krogi voljni prispevati za prireditve ali ne. — Prvi se je oglasil k besedi zastopnik dež. odb. dr. Zajc ter izjavil, da pozdravlja misel, da se priredi razstava v Ljubljani in da bo deloval z vsemi močmi za uresničenje te misli. Koliko da bi deželni odbor prispeval, tega za sedaj še ne more izjaviti, ker je treba najprej programa, kako in v kakšnem obsegu se misli razstavo prirediti. Zastopnik deželnega odbora je povdarjal, da stoji deželni odbor na stališču, da je treba našim obrtnikom in trgovcem pomagati in dati jim priliko, povzdigniti svoje blagostanje. Deželni odbor bo izdatno prispeval pod pogojem, da se napravijo veliki prostori, kateri potem trajno ostanejo za slične prireditve. Razstavniki prostori bi se dali eventualno uporabljati tudi za druge podobne prireditve. Predvsem bo pa treba določiti obseg razstave in, ali se omejimo samo na našo deželo Kranjsko ali gremo preko mej. — Zastopnik mestne občine ljubljanske g. pl. Laschan je izjavil, da kot začasni voditelj mestne občine ne more zagotoviti nobenega prispevka v imenu občine in da mora tozadevne ukrepe prepustiti avtonomnim oblastim. — Ravnatelj g. Šubic je

izrazil mnenje, da se naj razstava omeji na našo deželo in naj se ne stavi predolgega roka. — Ravnatelj obrtno-pospeševalnega urada g. Remec je pozdravljaj misel, da se priredi razstava v Ljubljani. Vendar je treba premisliti, v kakem obsegu bo razstava. Razstave ene stroke imajo večinoma izgube. Tako je higijenična razstava v D. aždanih bila nekaj krasnega, vendar bo imela nad milijon izgube, akoravno je bila dobro obiskana. — G. Kregar je povdarjal, da je zadnji čas, da se priredi razstava. Vendar ako se priredi, naj se priredi v velikem slogu. Vprašajo naj se druge dežele, če se hočejo udeležiti razstave v Ljubljani, in ako hočejo tudi prispevati k stroškom. Ako se pa zastopstva drugih naših južnoavstrijskih dežel in sploh avtonomna zastopstva izrazijo proti, naj se priredi deželno razstavo. Na vsak način pa se ne sme omejiti samo na obrtne izdelke, treba tudi, da se priredi razstava za poljedelske stroje itd. Pritegniti moramo širše občinstvo, da bo razstava kolikor mogoče dobro obiskana. Določiti naj se daljši rok, da morejo obrtniki kaj ličnega napraviti in da se kolikor mogoče temeljito pripravijo. Boljše je, da se počaka, kakor da bi bilo površno. — G. Lenarčič je vso stvar pesimistično presojal in je bil mnenja, naj bi se v deželni muzeju priredilo obrtno razstavo. — G. dr. Krisper je izrazil mnenje, da je res zadnji čas, da se kakšna stvar priredi v naši deželi, ker dosedaj še sploh nismo imeli še nič poštenega. Stinja se z g. dr. Zajcem, da je treba najprej programa in določitve o obsegu razstave. G. dr. Krisper se je izjavil za deželno razstavo naše kronovine. Prav bi bilo, ako bi se tudi druge južne dežele naše Avstrije pritegnile k tej razstavi, vendar je mnenja, da se ne bodo odzvale. Treba je temeljitih priprav in je boljše prirediti pozneje, kakor pa da bi bilo skupaj zmašeno. Končno je povdarjal, da upa uspeha ter obljubil, da bo deželna zveza za tujski promet podpirala to akcijo z vsemi sredstvi. — G. Pust je izrazil mnenje, naj se priredi razstavo za našo kronovino in samo za tiste izdelke, ki se v naši deželi izdelujejo. — G. Rojina je predlagal, naj se povabi v komisijo tudi zastopnike kmečke družbe. — Konferenca je po tej debati bila soglasna mnenja, da se v razstavno komisijo, katera je bila izvoljena v trgovski in obrtni zbornici, pritegnejo še zastopniki raznih avtonomnih oblastev in se bo zaradi tega omenjena zbornica obrnila tozadevno pismenim potom do deželnega odbora, mestne občine ljubljanske, deželne vlade, ministrstva za javna dela, deželne zveze za tujski promet in obrtno-pospeševalni urad. Ko bo komisija z zastopniki imenovanih korporacij pomnožena, se bo takoj nato pričelo s pripravljalnimi deli.

Dnevne novice.

Glavni odbor »Slov. Straže« je imel pretekli četrtek sejo v Ljubljani. Udeležili so se seje poleg predsedstva zastopniki štajerskih, koroških in primorskih Slovencev. Na predlog državnega poslanca dr. Verstovška se je soglasno izvolilo dosedanje funkcije v predsedstvo. Rešilo se je mnogo prošelj in predlogov, tako da si je »Slovenska Straža« naložila zopet ogromno novih nalog. Ko bo vse, kar je bilo v večerni seji sprejeto, izvršeno, bomo poročali v vseh podrobnostih, da sedaj računa »Slovenska Straža« na to, da jo domoljubna srca na Slovenskem ne zapuste in da se je spominjajo ob vsaki priliki. Izvršujoč sklep občnega zbora v Celovcu se je sklenilo, da se vrši enketa o tem, kako povzdigniti med nami smisel za varstvo domačije in umetnost sploh. Osnuje se odsek, ki bo vodil to važno naše narodnoobrambno delo: važno domačije, smisel za dom in za povzdigo umetniškega umevanja med najširše kroge našega naroda. Tako bo enkrat ta velika misel združena s praktičnim delom zanjo. — Odsek za knjižnice se je preuredil ter ga bode vodil č. gosp. katehet Janko Mlakar. Še enkrat prosi »Slovenska Straža« občinstvo posebno za slovenske molitvenike, slovenske katekizme in sploh za slovenske šolske knjige ter poljudne povesti. V kratkem izidejo krasne nove božične in novoletne razglednice »Slovenske Straže« in novi narodni kolki, vse umetniško delo aka demičnega slikarja G. Vavpotiča, ki je s svojo izborni močjo prišel na pomoč »Slovenski Straži«. »Slovenska Straža« tega izvrstnega domačega umetnika najtopleje priporoča vsem cerkvenim predstojništvom in vsem Slovincem, ki hočejo imeti domača, pa res umetniško izvršena dela. — Za no-

vo šolsko vrtnarico »Slov. Straže« je imenovana gđica. Šinkovec iz Idrije.

Sankcionirani deželni zakon. Cesar je sankcioniral od kranjskega deželnega zbora sklenjeni načrt zakona, s katerim se spreminjajo §§ 1, 2, 6, 7 in 8 zakona z dne 20. decembra 1884. d. z. l. št. 17.

Nesramnosti. »Slovenski Branik«, glasilo ciril-metodarijev, si vsake toliko časa dovoli kako podlost, ki je povsem vredna naših liberalcev in samo dokazuje, kako nemogoče je vsako skupno narodno delo. V zadnji številki drzno obrekuje slovensko duhovščino. Liberalno ščene nesramno zatrjuje, »da slovenski duhovnik mora biti po dr. Mahniča navodilih breznarodni ali celo protinarodni«. To nečedno zlobnost je morala napisati samo kaka nepoštena slogaško - liberalna duša, ki pri vsaki umestni in neumestni priliki joče radi političnega razdora, ki obstoja med nami. Kakemu odkritemu liberalcu ne moremo pripisovati tolike h. navščine. Nimamo namena, braniti dr. Mahniča, ker požrtvovalna osebnost tega moča je tako vzvišena, da je ne doseže lajanje tega časnikarskega bandita. Pribijemo samo: Vsakdo, ki ni zahrbtn hinavec, ve in mo a priznati, da bi naša narodna meja šla že povsod drugod, kakor gre sedaj. Kdor je pošten, mora priznati, da ima naša duhovščina največ zaslug za naš narodni obstoj. In ciril-metodarsko glasilo se spusti k takim trditvam, kakor je zgorajšnja? Ne bomo se dalje prerekali, kajti s podlim človekom človek najrajši tako obuje, da krepko pljuje in gre v stran.

O kartih. Poročilo o mojem predavanju je tupačam netočno. Samo ena reč se mi pa zdi potrebna, da jo popravim: Tova na v kamniški okolici je mogla carigraskemu trgovcu ponuditi blago ob zelo velikem naročilu za 10 do 13 vin. dražje, (ne pa cenejše), nego je imel ponudbe z Nemškega, ker je cena za jeseniško železo vsled kartela tako visoka. Seveda ni dobila naročila. Navedel sem ta zgled zato, da dokazem, kako karteli tudi v naši domovini jemljejo predelovajoči industriji in delavcem priložnost za delo in zaslužek. Kartelirana industrija za surovo blago in za polfabrikate tekmuje v inozemstvu, da tja mnogo cenejše prodaja, nego doma; domači industriji, ki izdeluje dovršene fabrikate, in ki je na ezana doma na visoke cene surovin in polfabrikatov, pa s tem izpodkopa tla. — Dostavljam, da se v omenjenem slučaju ni obrnila tovarna name, pač pa sem sam, ko sem to izvedel, kot zastopnik okraja, ki bi mu rad preskrbel boljših gospodarskih razmer. posredoval, ali bi se ne dalo doseči v taci slučajih, da bi vlada povrnila podjetnikom vmesne industrije carino za material, ki bi ga naročili iz Nemčije. Dozdaj še temu edino uspešnemu s edstvu niso ugodna tla. Morda se zrahljajo. Dr. Krek.

Volitve za občino Ribno pri B. du so končane. Radi napač, ki se je zgodila pri občinskih volitvah 11. julija — volili smo p emalo odbornikov — je odredila c. kr. deželna vlada dopolnilne volitve, ne da bi bila prve volitve ovrгла. Pri volitvah dne 11. julija je bilo izvoljenih 6 mož iz župnije Ribno in 12 mož iz župnije Bohinjska Bela. Ker so se volilci iz župnije Ribno dopolnilnih volitev vzdružili popolnoma, so dne 31. oktobra volili samo volilci iz župnije Bohinjska Bela, ki so izvolili po dva odbornika v vsakem razredu, tako da je razmerje v občinskem odboru: Ribno 6, Bohinjska Bela 18. Vsi izvoljeni odborniki pripadajo S. L. S.

Kdo je zmagal pri občinskih volitvah v Rudniku. V odgovor »Slovenskemu Narodu« in »Jutru«, ki sta prinesla vest, da je zmagala v Rudniku liberalna stranka, prinašamo za enkrat samo suha dejstva. Volilci so se res ločili v dve stranki; s tem pa ni rečeno, da so volilci tiste stranke, ki je zmagala pri volitvah, pristaši liberalne stranke, ampak ločitev se je zgodila le radi tega, ker hočejo imeti vasi okrog Lavre svojo šolo in ne, kakor je bilo pri komisijskem ogledu določeno, na — Rudniku. Lehko rečemo: »šolska stranka« je zmagala, ne pa liberalci. V dokaz temu sledeče: Zastopnika stranke, ki je bila v opoziciji, kot volilci sami, ki so glasovali s to stranko, so vpričo komisije izjavili, da niso liberalci. Kogar se je vprašalo, vsakdo se je izjavil: Tu se ne gre za liberalizem, ampak za šolo. — To ej nikar ne slepite politične javnosti in ne dajate korajže svojim somišljenikom z izmišljenimi zmagami. Na ta način proglasite lahko celo deželo za liberalno.

Pri občinskih volitvah v Kamniku so bili izvoljeni: Prvi razred. Odborniki: Dr. Dereani Julij, okr. zdravnik, Kamnik; Be. gant Lovrenc, posestnik Mesto 47; Dornig Franc, posestnik, Zaprice 11; Dornik Ivan, posestnik, Graben 18; Gerlovič Josip, graščinski

oskrbnik, Zaprice 1; Lenarčič Anton, posestnik, Mesto 70; Schnabl Rudolf, lovarnar, Graben 5; Terpine Avgust, posestnik, Šutna 31. Namestniki: Ahčin Franc, posestnik, Mesto 73; Očepek Iv., posestnik, Graben; Resnik Franc ml., gostilničar, Podgoro 13; Tončič Franc, posestnik, Šutna. — Drugi razred. Odborniki: Benkovič Valentin, posestnik, Novi trg 17; Cenčič Jernej, nadučitelj v pok., Šutna 36; Čeh Josip, posestnik, Šutna 10; Lap Anton, posestnik, Šutna 25; Maier Anton, c. kr. davčni asistent, Kamnik; Šimenc Primož, posestnik, Novi trg 4; Subelj Frahe, irgo.ec, Šutna 45; Zargi Ivan, trgovec, Mesto 20. Namestniki: Jerič Franc, posojilnični tajnik, Šutna 20; Jerinc Josip, k ojaški mojster, Mesto 90; Rebershek Andrej, posestnik, Šutna 74; Zore Anton, kovaški mojster, Mesto 72. — Tretji razred. Odborniki: Grašek Janko, trgovec, Mesto 44; Košir Franc, poslovodja, Šutna 75; Kratner Gregor, zasebnik, Šutna 32; Lavrenčič Ivan, dekan, Šutna; Mächtig Ivan, delavec v smodnišnici; Romšak Ju. ij, tesarski mojster, Graben; Ulčar Matija, posestnik, Perovo 10; Weibl Julij, posestnik, Šutna 20. Namestniki: Heybal Josip, o ganist, Mesto 43; Homar Ivan, posestnik, Perovo 6; Pirš Mihael, posestnika sin, Novi trg 10; Zabavnik Valentin, posestnik, Košice 5.

Zimsko-sportna enketa v Bohinjski Bistrici. V svrbo povzdiga zimskega sporta sklicalo je ravnateljstvo c. kr. državne železnice v Trstu minulo nedeljo posebno enketo v Bohinjski Bistrici, katere se je udeležilo nad 20 interesentov. Pod vodstvom zastopnika c. kr. ravnateljstva d. ž. železnice v Trstu, cesarskega svetnika g. dr. pl. Sauterja vršila se je konferenca v hotelu »Rodica« in se je določilo, da vozi v zimski sezoni 1911/1912 ob nedeljah in praznikih posebni sportni vlak na progi Trst—Gorica—Jesenice. Oziraje se na želje tržaških sportnih interesentov odhajal bode posebni sportni vlak iz Trsta ob 6. uri zjutraj in bode električna železnica vozila ob tej uri na tržaški državni kolodvor. Iz Bohinjske Bistrice pa bode odhajal ta posebni vlak letos nekoliko prej in sicer ob pol 6 uri zvečer. Vsa sportna in planinska društva v Trstu, Gorici in Ljubljani imajo kakor prejšnja leta pravico do posebnih zimsko-sportnih listkov, kate bode izdajale odnotne deželne zveze za tujski promet. Zastopnik kranjske deželne zveze je priporočal, da se odajejo društveni sporini listki tudi v Kranju, ker ima to mesto mnogo prijateljev zimskega sporta in bode c. kr. ravnateljstvo skušalo tej želji ugoditi. Vremenska poročila naznanjala se bodo potom postajateljstva in deželnih zvez, občinstvu in časopisju. Ker vlada veliko zanimanje za ta krassen zimski sport in se k og sportnikov od leta do leta širi, je pričakovati, da bode letošnja zimska sezija zelo živahna. Ravnateljstvo c. kr. drž. železnice, ki ima v prvi vrsti zasluge za ta sport, bode izdalo letos posebne plakate za zimsko-sportni vozni red kranjskih sportišč.

Iz močenjske občine. Zoper volitve je vložen rekurz. Občina mora voditi se prejšnji odbor ki se je tudi udeležil zborovanja v Radovljici, kjer je 5 občin določevalo način prispevanja za skupni vodovod. Po občini je zavladal zopet mir. Samo gospod Florijan Pohar še rogovili — tudi po »Narodu« št. 249 kjer sramožljivo poročajo, da bi se splošovanega imena ni v zapniku tiste seje, pri kateri se je naklada na žganje in pivo sklenila. Če je talratni zapisknikar, ki je bil dober njegov prijatelj, njegov prijatelj, njegovo ime izpusti ter ni omenil njegovih največjih zaslug za naklado, naj se zvest nad njim. Pa g. Florijan, ki je bil tudi že večkrat spreten zapisnikar, iz lastne skušnje dobro ve, da v zapisnik navadno ne pride na vrsto cela debata, ampak samo rezultati ali sklepi. Sicer bi se moral pritoževati tudi gospod Anton Frelj iz Brezja, ki se je za Florijano še najbolj gorko potezal za naklado. Če bi teh dveh zagovornikov ne bilo, bi bila skoraj gotovo pokopana. Saj se gotovo gospod Florijan spominja, kako nerad ji je pritrđil naš odbornik Brinšek: »Naša občina ni revna; ne bo lepo, da bomo izsesavali romarje! To veste da se je vdal nerad. In Ljubbenčani so bili tudi mrzli. Pa, če ste že pozabili, ko ste lani naklado priporočali, vas spomnimo na to, kar ste predlagali letos: »Postavimo nabiralnike po občini; romarji bodo vanje metali; jaz, ki sem podžupan, bom pa vun jemal in občinskimi revežem delil.« — Eden izmed odbornikov je pogasil v vas velik ogenj ljubezni do obč. revežev s tem, da je silno hladno rekel nekako takole: »Nečastno bi bilo, da bi zdaj občina sama postala za romarje nadležna beračica, ko je doslej čutila potrebo druge berače po orožnikih preganjati.« — Kaj ste prav takrat trdili o nabiralniku privatnika Frelja, ki

skuplja romarske vinarje za razsvetljavo po a in znamenja, mi je omenjeni nabiralec enkrat pravil, pa sem zdaj že pozabil. Po romarskih gostilnah je bilo takrat veliko govorjenja a vaših nakanah na romarske žepe. Tam vprašajte!

Iz Lukovice. Na vernih duš dan so bile v Lukovici občinske volitve, pri katerih je obdržala liberalna uradniška in gostilničarska stranka svojo večino. Sicer pa ni nič čudnega. Občina je majhna, tretjino tvorijo brdski uradniki, ki gotovo ne preneso imena klerikalec. Vsi trije gostilničarji so krepko pomagali, posebno Smrkolj, katerega gotovo le peščica lukovških liberalcev podpira — torej kmetje in klerikalci, pustimo ga v miru, njega, — njegovo gostilno in prodajalno. Najbolje se je pa moral potiti Jelenček, notarjev pisar za svojega gospodarja, rekel je, da bo kmalu crknil, če že ne bo rec teh volitev. Očka notar so bili sin o strogi kot načelnik volilne komisije, toda le za nam klerikalce, da so nam skorej vsa pooblastila vrgli v koš — bomo videli, če bo držalo. Sploh porabili so liberalci vse mogoče farbarije, da so v drugim in tretjem razredu zmagali z malo večino. Glasovnice in legitimacije so zadnje dneve raznašali, zraven jih pobirali in farbali, da so za Capudra pa bile so za liberalce. Zaupnikov nam niso dovolili, akoravno je bila volilna komisija popolnoma liberalna; zato se vloži rekurz. Videlo se je jasno, kdo dela »sijajne zmage liberalcem«.

Sva ilo pred zakotnimi razstavami. Začetkom meseca septembra t. l. je bilo v tukajšnjih dnevnikih objavljeno svarilo pred udeležbo na razstavi »Exposition Internationale d'Alimentation, Brasserie, Vins et Liqueurs« v Antwerpnu. Ta razstava se je med tem otvorila. V primeru, da so se kake trdke tukajšnjega zborničnega okrožja vzlic objavljenemu svarilu vled neznanja te razstave udeležile, jih vabimo, da to naznanijo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. — Stalna razstavna komisija na Dunaju je naznanila trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se namerava v kratkem zopet otvoriti mednarodno razstavo »Exposition internationale, agricole, industrielle, Reclame« v Rimu kot ponovitev enake prireditve v januarju in februarju letos. To razstavo ni zamenjati s točasno jubilejno razstavo v Rimu. Od razstavnega komiteja podeljene kolajne in razstavna odlikovanja so brez vsake vrednosti. Interesenti dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani nadaljna pojasnila.

Novo železnško postaja išče. V Loki pri Zidanem mostu je bilo s 1. novembrom otvorjeno železniško postajališče za oebni promet ter za brzovozno blago in za priljago.

Kako bi bila Nemcem potrebna slovenščina. Iz Celovca poročajo: Na zadnjem celovškem semnju dne 23. m. m. je prodajal neki slovenski kmet iz okolice dve lepi žrebeti; ker je bilo blago res pravo, se je dopadlo marsikateremu, tudi nemškimi purgarjem. Vse je zaenkrat hotelo vedeti kolika je cena. Dotični kmet pa jim ni hotel odgovorjati veliko na njih nemško vprašanje, ker je imel za žrebeti dosti slovenskih kupcev ter ju je tudi Slovincem prodal. Nemcem se je zdelo škoda po žrebetih in so se jezili, češ, da ne znajo slovensko. Eden izmed njih je rekel: »Wir Deutsche sind rechte Trotteln; die Wind-schen handeln und handeln, wir verstehen aber nichts und müssen weichen!« Zato slovenski kmetje, pozor! Tudi pri kupčiji se moramo pokazati kot Slovenci! Naj se Nemci le učijo, če hočejo delati kupčije med Slovenci!

Velik škandal v Osjeku. Osješka mesina občina je razpisala kanalizacijska dela, proračunana na 2.100.000 K. Pri javni dražbi je kot najcenejši ponudnik dobila dela peštanska tvrdka

Tako dobro in zdravilno

kot je neoporečno navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne da tajiti, da večina ljudi, in sicer otroci kakor odrasli, isto vsled duha in okusa enostavno ne morejo zavžiti. Scott-ovo ribjeoljno emulzijo, v kateri se lastnosti in vrednosti ribjega olja s dodatki še zboljšajo, pa večina ljudi brez ugovora rada zavživa in tudi pri daljšem vporabljanju lahko prenese.

Trikrat na dan dalje časa pravilno zavžita

SCOTT-ova emulzija

spremeni blode in take otroke, ki nimajo pravega veselja do jedi, v čvrsto, veselo deco.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek.

Cena izvirni steklenici K 250.
Dobi se v vseh lekarnah.

Prstina samo a to znamko — rističem — kot garancijski znakom Scott-ovega ravnanja.

Friedl és Adorjan za 2.500.000 K. Minoli ponedeljek se je imela podpisati pogodba, toda malo pred določeno uro je osješki gradbeni podjetnik Nikola Dulihar mestnemu načelnstvu prijavil, da so bile vse ponudbe za prevzetje kanalizacijskih del stavljene po naročilu in podatkih gornje peštanske tvrde Friedl és Adorjan — nalašč seveda nekoliko višje in neugodnejše kot njena lastna, za to pa je ista ponudnikom izplačala od 10. do 20.000 kron »zaslužka«! Dulihar je v dokaz predložil tozadevno pismo gornje tvrde, v katerem mu obeta 20.000 K, ako ona dobi razpisana dela. To se je tudi zgodilo in mažarski umazanci pri tem niso trpeli škode, ker so vsoto, s katero so podkupili ostale ponudnike, postavili v proračun, ki je za 400.000 K višji nego oni mestnega stavbenega urada. Škandal je velik; do podpisa pogodbe za enkrat ni prišlo, a gotovi življi so baje na delu, da se vse pomečka in pogodba s Friedlom podpiše.

— **Likvidacijski odbor Glavne posojilnice** v Ljubljani nam je poslal sledeče pismo: Z oziroma na številko 250 pod naslovom »Glavna posojilnica« priobčeno notico prosimo, da izvolite vzeti na znanje in objaviti, da dosedaj še ni nobena inštanca odločila ali razsodila, da se tisti člani, ki niso bili pravilno sprejeti, nimajo smatrati za prave člane in da potemtakem prosti vsake obveznosti nasproti Glavni posojilnici. — Mi smo dobili od zanesljive strani dotično notico. O stvari se bomo še natančneje informirali. Likvidacijski odbor je že večkrat popravljal taka naša poročila, ki so se pozneje izkazala za resnična.

— **Odbor »Polpopenega društva za slovenske visokošolce na Dunaju«**, vabi na občni zbor, ki se bo vršil dne 10. novembra 1911 ob pol sedmi uri zvečer v odvetniški pisarni dvornega in sodnega odvetnika g. dr. Stanka Lapajnet, na Dunaju, I. Bräunerstrasse 10, z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora (tajnikovo in blagajnikovo); 2. poročilo preglednikov; 3. volitve; 4. imenovanje častnih članov; 5. služba člani. — Ako zbor ne bo sklepčen ob določenih uri, se bo vršil uro pozneje ob vsakem številu navzočih udov (§ 22 dr. pravil).

— **Prememba obrti.** Kot je razvidno iz objave med današnjimi oglasi, je prevzela bivša M. Klandrovo izdelovalnico čokolade, kanditov in slaščic v Kranju nova tvrda Marenčič & Windischer. Ravnatelj tega domačega podjetja ostane dosedanji upravitelj g. J. Kocmut.

— **Učne podpore za uradniške otroke.** V zadnji seji »Prvega splošnega uradniškega društva avstro-ogrske monarhije« je upravni svet dovolil take podpore v znesku 52.680 K. Vrhutega je razpisano sedaj še 9 ustanov v višini 250 K do 600 K za one, ki bi študirali na srednjih ali visokih šolah. Zdraviliške podpore so znašale v tekočem letu 25.000 K, ustanove za učence do srede oktobra t. l. 9000 K in druge podpore 23.600 K. V humanitarne svrhe je bilo od začetka društva pa do sedaj izdanih 31 milijona K. Kar se tiče uspehov, katere je doseglo gori imenovano društvo v humanitarnem oziru, se ne more nobeno drugo samopomočno društvo z enakimi ponašati.

— **Poizkušeni samoumor redarja v Zagrebu.** 38letnega zagrebskega mestnega redarja St. Sviben so 2. t. m. našli v njegovem stanovanju s prestreljeno glavo. Smrtonosno poškodbo si je prizadel sam, baje iz žalosti nad materino smrtjo. Ni upanja, da okreva.

— **Izpremema garnizij.** Dunajski fisti poročajo: Poveljništvo dunajskega armadnega zbora je izdalo odlok, po katerem se spomladi 1912 premesti 32. pešpolk z Dunaja v Trst, pešpolk št. 19 pa v Tolmin, Sežano in Bovec. Na Dunaj prideta iz Bjelovara pešpolk št. 16 in pešpolk št. 39 iz Bosenskega Broda. V Bosenski Brod se, kakor smo že poročali, premesti pešpolk št. 97 iz Trsta.

— **V Zagorju ob Savi** je izgubil nekdo črn notes z 20kronskimi bankovcem in trgovskimi računi. Pošteni najditelj naj odda izgubljeno našemu upravništvu.

— **Ljudsko šolstvo.** C. kr. deželni šolski svet je pripustil k brezplačni šolski praksi abs. učit. kandidatino Marijo Pretnar na ljudski šoli v Spod. Šiški, abs. učit. kandidatino Emilijo Baebler na ljudski šoli v Zireh in abs. učit. kandidatino Marijo Komar na ljudski šoli na Viču pri Ljubljani. — Provincialat frančiškanskega reda je imenoval na mesto pomožnega učitelja redovnika p. Blanka Kavčiča na deški šoli v Novem mestu redovnika p. Ivana Žurga. — Na mesto za nadučitelja v Kočevski Reki imenovanega učitelja Jožefa Tscherne v Dragi pride za provizoričnega učitelja dosedanji suplent Jožef Jarh v Dobropolju in na njegovo mesto kot provizorični učitelj abs. učit. kandidat Viktor Schweiger.

— **Roparski napad v bližini Zagreba.** 20. m. m. je na cesti iz Sesvetih v Zagreb neznan človek pri belem dnevu napadel na tla potokel in oropal delavca Ernesta Stiks, ki je težko ranjen.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. mornarski provijantni urad v Pulju naznanja trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, da namerava nakupiti po trgovskem običaju razne predmete, med katerimi so tudi: pšenična in ržena moka, kumena, grah, fižol, močnate jedi (testenine), čebula, svinjska mast, krompir, kis, vino i. dr. Ponudbe je vložiti čimprej, najkasneje pa do 30. novembra 1911 pri c. in kr. mornarskem provijantnem uradu v Pulju. Tozadevni razpis in uzančni zvezek sta v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Obrtna zadruga na Bledu** vzajemno z zavodom za pospeševanje obrti na Kranjskem bo priredila tečaj za knjigovodstvo in korespondenco za obrtnike. Prišel se bo tečaj 9. novembra in bo trajal do 17. decembra t. l. toraj 5 tednov. Pouk bo dvakrat na teden in sicer v četrtnih popoldne od 2. do 5. ure in v nedeljah dopoldne od 9. do 12. ure ter je brezplačen. Poučeval bo profesor slovenske trgovske šole, gospod Josip Gogala iz Ljubljane. Za učila mora vsak udeleženec takoj vpsolati 10 K ter bo dobil preostanek nazaj konec tečaja, kar se ne porabi. Kdor se tečaja udeleži, bo moral točno obiskovati določene ure pouka. Število udeležencev je omejeno od 15 do 25 ter se prosi zaradi tega takojšnje prigrisatve. Pouk se bo vršil v »Blejskem Domu«.

RAZPUST HRVAŠKEGA SABORA.

Včerašnji uradni list hrvaške vlade objavlja kraljev reskript, po katerem se skliče hrvaški sabor 7. novembra k seji, v kateri se prečita kraljeva poslanica, s katero se razpusti hrvaški sabor.

BOJ PROTI OGRSKI OBSTRUKCIJI.

Iz Budimpešte se poroča, da prične vlada v ponedeljek boj z obstrukcijo. Vsi vladni poslanci so v ponedeljek pozvani v zbornico. Za boj se pripravlja tudi opozicija.

Ljubljanske novice.

Ij **V torek veliko predavanje v »Ljudskem domu«.** Prihodnji torek, 7. novembra, se vrši v veliki dvorani »Ljudskega doma« predavanje, ki bo zanimalo posebno vse one, ki se zanimajo za položaj na Balkanu. Gosp. profesor Karol Dermastija, ki je prepotoval v letošnjih počitnicah Albanijo, bo predaval o Albaniji in Albancih. Predavanje bo pojasnjevalo 108 sklopih sliki. Cene prostorov so: Sedeži na balkonu 1 K, vsi sedeži v dvorani po 40 vin., stojšča po 20 vin. — Vstopnice se bodo dobile samo na večer predavanja, v torek, od pol 7. ure zvečer dalje pri blagajni v »Ljudskem domu«. Začetek predavanja bo točno ob pol 8. uri zvečer.

Ij **Poučni tečaji S. K. S. Z.** se začno s prihodnjim tednom. Vpisovanje se vrši redno pri pouku. Vsi natančni načrti in podrobnosti na plakatih. Pojasnila v tajništvo v »Ljudskem domu«. Tečaj za umevanje umetnin se otvori letos pod vodstvom gospoda ravnatelja dr. Mantuanija. Vršil se bo v deželni muzeji. Tečaj se vrši enkrat na teden; dan in ura se določi v nedeljo, 12. novembra, ob 9. uri dopoldne v deželni muzeji in se naznani tudi v »Slovenca«. Za ta tečaj, ki bo imel za predmet velezanimivo stvarino iz svetišča umetnosti, naj se priklasi tekom prihodnjega tedna v tajništvo v »Ljudskem domu« ali pa pride v nedeljo, dne 12. novembra, ob 9. uri dopoldne v deželni muzeji.

Ij **O zavodih za pospeševanje obrti** bo predaval jutri, v nedeljo, dne 5. novembra, ob pol 11. uri dopoldne v »Rokodelskem domu« g. ravnatelj ing. Vl. Remec. Ker ni še vsem obrtnikom znan dalekosežni pomen imenovanih zavodov za napredek obrti, naj se pač vsakdo udeleži jutrišnjega prezanimivega predavanja.

Ij **Omamljeni liberalci.** Liberalci dosledno dalje sami sebe omamljajo. Z najpodlejšo pisavo hočejo vzbujati najnižje instinkte svojih pristašev, da bi se verovali v liberalno moč. Nekatere podlosti v liberalnem časopisju so res tako gorostasne, da se nam časih ne ljubi nanje odgovarjati. Stvar okusa liberalnega občinstva je, da se pusti tako poneumnjevanju. Kako surovi so bili n. pr. napadi na kandidata gospoda Ahona Rojina! Psovali so ga celo za najneposobnejšim mizarjem. Kdor si je tedaj ogledal mizarstvo delavnice g. Rojine, ki je na višku modernega napredka, bo vedel, kako pokvarjen mora biti človek, ki pisari take laži o poštemem obrtniku v liberalne liste. Liubezer do

obrnitstva je s tem liberalno časopisje najjasnejše dokazalo. Svoje bralce je nalagalo liberalno časopisje, ko je pisalo, koliko je nas zadnja volitev veljala. To vlogo smo v Ljubljani temeljito prepustili liberalcem. Samo golaš in pičala na Barju sta liberalce več veljala, kot nas vsa volitev. Liberalni volilni mošnjiki smo tako temeljito izpraznili, da so pošiljali okolu razne svoje agitatorje prositi celo po 20 vinarjev za svoj volilni sklad. To je vsekakor znatni uspeh. Čim več nabere liberalci plačane mase okoli sebe, tem slabše se jim bo godilo. »Narod« meni, da izvolitev Ribnikarja ne znači propada narodno-napredne stranke. Mi pa mislimo, da je to velik propad, ako pridejo v liberalni stranki na vrh elementi, o katerih je že dr. Tavčar povedal svojo sodbo, da namreč ne znajo nič drugega kakor samo kričati, zga-golati in škodo povzročati. Kdor pozna Ribnikarja, ve, da je z njegovo izvolitvijo narodno-napredni stranki odbila predzadnja ura. Pametni in pošteni možje so potisnjeni v kot, zavlada bo v stranki gola demagogija in nihilizem. To razboriti liberalci sami vedo in na tem pisanje mladinskega podurnika v »Narodu« v prilog Ribnikarju ne more nič izpremeniti. Bo prišel čas, ko bodo liberalci to do zadnjega vsi uvideli. Dr. Tavčar — kam je prišla vaša stranka, ki jo vodijo danes Lotriči, Zalarji in Pustoslemški! Liberalci hočejo sedaj z vpitjem prikriti veliko blamažo, ki jo bo liberalna stranka še doživela, ker je izvolila Adolfa Ribnikarja. Zato se zalete v vsako našo stvar, celo v lepake naših poučnih kurzov, ker je na nekaterih plakatih prelepil ime »Slov. kršč. soc. zveze«. »Narod« sedaj vpije, da nas je sram tega imena, češ, da v Ljubljani več ne vleče. Nas ni treba biti sram tega imena, kjer se ga ne drže nobeni gospodarski polomi in gospodarske sleparije. Sram naj bo liberalcev tiste njihove organizacije, ki bo še na tisoče in tisoče izmolzla iz žepov ubogih žrtvi! Tako bodo liberalci že sami poskrbeli, da bo marsikoga še sram, da je bil liberelec in tako bodo že sami izvršili vsestranski napredek naše poštene stvari. Za liberalne neumnosti pa bo liberalce še pošteno bolela glava!

Ij **Libera na svobodomiselna »Akademija«** je imela včeraj občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor naslednji: prof. dr. Molè, prof. Berce, dr. Feticch - Frankheim, prof. Kenda, dr. Lavrenčič, dr. Lipold, Pustoslemšek, urednika »Svobodne Misli« Lotrič in Zalar ter slikar Žmitek. Poleg tega ima še funkcije dr. Lončar, dr. Pučnik, dr. Tičar, Podkrajšek, dr. Ravnikar in Reisner.

Ij **Razsvetljava po mestu** bi bila lahko mnogo boljša, če bi takozvana ravnatelj Ciuha in Senekovič storila svojo dolžnost. Prvega podučimo, da so žarnice popolnoma izrabljene in rdeče žare ter porabijo primerno veliko več toka, kakor nove. Žarnice z kovinastimi nitmi veliko bolj žare, porabijo manj toka in so vedno enake. Ali to stane toliko truda, če bi gospod ravnatelj kontroliral včasih po mestu električno razsvetljavo? Isto velja za ravnatelja plina g. Senekoviča, ker nekatere plinove svetilke tako žalostno brle, da je to že škandal. Glede dobav za mestno elektrarno pa še enkrat vprašamo: **Kedaj bo dobava razpisana?** Ali se še vedno iz oča dobava pod roko samo eni tvrdki?

Ij **Za komorni koncert ševčikovskega kvarteta** se dobivajo vstopnice v predprodaji v trafikah gđc. J. Dolenčeve v Preše novi ulici po 1, 2 in 3 K. Kvartet obstoji sedaj peto leto. Koncertiral je do sedaj v več ko 100 mestih Evrope z idealnim resnično najsijajnejšim uspehom.

Ij **Poizkušeni samoumor.** Ko je danes jutraj peljal paznik Ivan Leben po Marijinem trgu oddelek prisiljenec na delo, skoči 59letni Jožef Kriegl iz vrste ter se vrže pod prihajajoči električni voz z namenom, da bi bil povožen. Paznik je to še pravočasno opazil in ga potegnil s proge. Kriegl je to storil vsled delomržja.

Ij **Društvo inženirjev v Ljubljani** ima v soboto, dne 18. novembra, izredni občni zbor pri »Zlati kapljici« na sv. Petra cesti.

Ij **Zgubil je voznik** od Ljubljane do Mengša včeraj popoldne en zaboj kuhinjske posode. Najditelj se prosi, naznaniti to uredništvu »Slovenca«.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Marija Kern, bivša tovarniška delavka, 62 let. — Marija Kačar, hišna posestnica, 56 let.

Mohorjani — »Slovenska Straža« Vas kliče! Pri sprejemu Mohorjevih kn'lg daruj vsak večji ali manjši znesek. Slovenski Straži!

Štajerske novice.

š **Dramatično društvo v Celju** priredi prvo gledališko predstavo v nedeljo dne 5. novembra 1911 zvečer v veliki dvorani celjskega Narodnega doma. Upripori se znana ljudska igra dunajskega pisatelja Hawela »Bleda žena Skrb«. Igra je svojčas dosegla na Dunaju najlepši uspeh in je p av dobro naštudirana. Dramatično društvo se je pod vodstvom gospoda Salmiča potrudilo, da nudi občinstvu nekaj resničnega dobrega; pričakuje pa od celjskih in okoliških Slovencev upoštevanja in podpore, ker je le v tem slučaju mogoče zagotoviti redne gledališke predstave v Celju.

š **Pašniška zadruga na Dobrni** se je osnovala že leta 1908 v ta namen da se izboljšajo pašniki v občini dobrnški posebno na Kozjaku in da zadrugniki svojo živino na teh pašnikih pasejo proti pašnini. Leta 1909 si je komisija sestojela iz vodje c. kr. okrajnega zastopa celjskega g. dr. Brescharja, g. c. kr. okr. živinozdravnika, g. potovalnega učitelja Franc Goričana, načelnika in več članov zadruga, ogledala te pašnike. Udobnost in posebno lepa lega, okoli 300 orahov obsežnih pašnikov se je splošno pripoznala. Zalibog so se nekateri, od nasprotnikov kmečkih koristi zaslepljeni, posestniki branili, pašnike v najem dati. Na to se je načelstvo v mnogih prošnjah obrnilo do različnih deželnih in državnih oblasti, a do danes brezuspešno. Sedaj nam pa je v največje veselje naznanil g. c. kr. lokalni komisar za agrarne operacije Sima-Gall, da bo posebna komisija, na čelu ji c. kr. inspektor, od dne 15. do 18. t. m. obhodi la imenovane pašnike na Kozjaku in na Brdcah. Upamo, da bo s tem storjen prvi korak, da bo začela ta za celi celjski okraj važna zadruga delovati.

Razne stvari.

Koliko je vreden človek? Nek učejak je izračunal, koliko je vreden človek v kronah in vinarjih, na podlagi cen, ki jih imajo sestavine človeškega telesa. Dognal je, da bi tudi boljše osebe ne bile drago plačane, ako bi jih na trgu prodali kot blago. Oseba, ki tehta 75 kg, je vredna ravno 30 K. To vrednost reprezentira fosfor, beljakovine, železo, žveplo, ki jih vsebuje omenjena oseba. Mast je vredna okoli 10 K, medtem ko se iz železa, ki ga ima človek v sebi, ne bi dalo narediti niti žebila srednje velikosti. S sladkorjem in soljo, ki ju ima človek v sebi, bi se ne dalo napolniti nobene posode za sladkor oziroma sol. Apna ima človek toliko v sebi, da bi se moglo z njim pobeliti precej velik kurnik in s fosforjem bi se moglo napraviti kapice 2200 užigalicam. Z magnezijo bi se mogoče dalo napraviti malo razsvetljavo in beljakovine bi zadostovaly za kakih 100 jajec. Vse to skupaj pa, kot smo že rekli, ni vredno več kot 30 K, kar je pač malo za človeka, ki je na svojo »vrednost« dostikrat zelo ponosen.

Neenadno ozdravljenje. Iz Eßbsa poročajo: Dne 29. oktobra je nenadoma ozdravela tukaj gđc. Terezija Baumgartner, 18 let stara. Bila je že 2 leti in deset mesecev popolnoma ohromela na obeh nogah. Brez uspeha je iskala pomoči na inomoški kliniki in njen osebni zdravnik je vedel zanj samo eno sredstvo — smrt. Njeni nogi ste bili popolnoma pohabljeni in hromi, poleg tega je pa ubožica trpela tudi vsled hudih bolečin, ki so bile v zadnjem času zlasti naravnost neznošne. V soboto, dne 29. oktobra pa se je počutila tako slabo, da so ji svetovali, naj se pusti do večera prevideti. Toda kaj se je zgodilo. Njeno brezmejno zaupanje v pomoč Marijino (dolgo časa je tudi rabila vodo iz Lourda), je bilo poplačano z nenadnim ozdravljenjem. Bilo je ob 4. uri popoldne, ko so popolnoma prenehale njene bolečine; bolnica je na postelji, pohabljenе noge so postale normalne, skočila je s postelje in se oblekla sama. Ozdravela je popolnoma. Ljudstvo smatra to nenadno ozdravljenje za čudež. Brzo se je raznesla vest o tem nenavadnem dogodku. Prihitali ljudje iz sosesčine so jokali veselja, ko so videli ozdravljeno dekle ter molili takoj na lico mesta rožni venec. V župni cerkvi se je že vršila zahvalna služba božja za nenadno ozdravljenje.

Psi — nadzorniki. Muzej Louvra v Parizu ima smolo. Celo psi, ki so dodeljeni čuvajem, kažejo, da jim ni dosti

Ameriški zdravnik Dr. Le Fèvre sporoča naslednje: Naravna Franc Jožef-ova grenčica je pri zaprtjih za časa nosečnosti čudežno uplivala. »Franc Jožef-ova« voda je onemogočila nadaljno bruhanje in je držala čreva cel čas nosečnosti v normalnem stanju. 13

mar za službo. Dolgočasno nočno strazanje v mrtvih dvoranah, jim je postalo nezno. »Yack« in »Mylord« prirejata ponoči koncerte in s svojim lajanjem spravljata ves muzej pokonci. Zadnjič je »Mylord« svojega tovariša »Yacka« tako ogrizel, da so morali poklicati živinozdravnika. Ideja o javnih pasjih čuvajih ni v 1799. so morali čuvaji gledati prazenju gledališče pse s seboj, da bi ovohali ogenj, če bi slučajno nastal. Menda so se tedaj psi bolje obnesli kot pa sedaj, ko jim pred nosom ukradejo »Monno Liso«.

Žrtev opravičljivosti. Na Dunaju so iz Donavskega kanala potegnili dne 26. oktobra truplo utopljenke. Dognali so, da je nesrečnica identična z 20letno Ano Grechtshammer, hčerko hišnega posestnika in okrajnega svetnika Roberta Grechtshammerja v Meidlingu. Dekle so pogrešali od 18. februarja t. l. in je postala žrtev obrekovanja. Bila je nevesta, zlobni jeziki pa so o njenem ženinu raznesli neresnične, nečastne vesti. O teh vesteh je zvedela tudi ona, kar jo je tako potrla, da je sklenila umreti in je izvršila samoumori.

Slavni španski pisač P. Luis Coloma je nevarno bolan in se boje za njegovo življenje.

Nevarni eksperiment Tesle. Znano je, da je električni tok, močan 1000 voltov, zelo nevaren človeškemu življenju in celo smrtonosen. Znani iznajditelj Tesla pa je v »Royal Institution« v Londonu pustil krožiti skozi svoje telo 200.000 voltov močan električni tok, ne da bi mu kaj škodovalo. Tako se mu je posrečilo dokazati, da do največje višine potencirana električna moč ni smrtonosna. Ako bi pa stroj vsled kakega slučaja začel delovati slabotnejše, bi znal veljati Teslo omenjeni eksperiment življenja.

Vojni minister za male garnizije. Zadnji mesec je vojni minister zboljšal položaj nekaterih manjših garnizij v Bosni in sedaj poroča časopisje, da namerava ukreniti vse potrebno za boljšo preskrbo možna in častnikov v alpskih malih garnizijah.

Ubogi papa. Ameriški listi prinašajo vesel dogodek iz družinskega življenja predsednika Clevelanda. Ko je bila hčerka Clevelanda še majhna, je poklical nekoč njen oče svojo soprogo k telefonu. Med pogovorom jo je prosil, naj pristavi tudi hčerko k telefonu, da bo tudi ona slišala, kako se govori po telefonu. Brezmejno se je čudila, ko je iz daljave razločila glas svojega očeta. Ko je pa nehal govoriti, je vzkliznila: »Ah mama, kako bomo pa spravili našega ubogega očeta iz tako male luknjice ven.«

Smrti padec avstrijskega aviatika. V Plznu je padel s svojim aeroplanom aviatik Šimanek. Aparat se je popolnoma zdobil, letalec pa smrtno nevarno ranil.

Ženska — častnik častne legije. Med imeni častnikov francoske častne legije se nahaja tudi gdč. Malmanche. Ta redki slučaj se v francoskih listih zelo razpravlja. Gospodična Malmanche je bila, ki je organizirala v trgovskih šolah poduk za deklice in jim na ta način preskrbela vstop v trgovino, industrijo, v banke in prometno službo. Celu svoje življenje je posvetila delu, da pribori vstop deklicam v razne stanove, ki so jim bili do leta 1870. zaprti.

Polži bodo dražji. Iz Pariza poročajo, da bodo polži letošnjo zimo zelo dragi. Pasji dnevi v letošnjem poletju so zelo neugodno uplivali na polžjo rejo in je tudi polžja hrana pod vplivom vročine zelo zaostala. K vsemu temu se je pojavila med polžjem zarodkom tudi neka otročja bolezen, ki jih je mnogo zamorila. Pri terminskih kupcijah se vsled tega stavijo zelo visoke cene za polže. Tako veljajo n. pr. polži »rdeči burgundci« 1 tisoč 30 frankov, medtem ko znaša normalna cena komaj polovico toliko.

Izpred sodišča.

— Medveda se je bal. Anton Pavlov, posestnik v Koritnicah, je bil svoječasno lovec pri graščini Schneeborg na Notranjskem. Umevno je, da so mu bile lovske razmere v graščinskem lovišču dobro znane. Ni čuda, če se mu je zopet enkrat zljubilo, poizkusiti s svojo lovsko srečo. Lovski čuvaj Makso Šetina je čul neko jutro na meji, ko je opravljal svojo službo, meketati srnjaka in kmalu strel iz puške. Čuvaj je videl Pavlovca prihajati brez puške od smeri, kjer je počilo. Kmalu nato pa je našel puško v nekem grmu skrito. Obdolženec se je izgovarjal pred sodiščem, da je na sovo streljal. Šetina je takrat pobral puško izpod grma, a mu jo je Pavlov strgal iz roke, potem pa zopet položil na tla. Obdolženec je oriznal, da nima orožnega lista in se

zagovarjal, da je puško vzel s seboj, ker se je medveda bal. Za kazen je dobil štiri mesece težke ječe.

— Na kriva pota je zašel Anton Drogenik, rojen v Mariboru, pristojen pa v Postojno, kontorist v Ljubljani. Je šele 26 let star, a ima že dve predkazni zaradi tatvine. Potoval je za tukajšnje tverdke Dragotin Hribar in lahko bi dostojno živel s svojim zaslužkom, da ga ni lahkomišljenost zapeljala k nepoštenim dejanjem. Obdolženec je v Reki nastopal kot Hribarjev sin, ki ima pravico sprejemati plačila. Na ta način je opeharil trgovca Henrika Deskoviča za 101 K 80 h in Ano Skrabajno za 3 K. V Ljubljani je izmaknil nekemu Antonu Gradišku 280 K vredno kolo in tudi tverdke Jax je opeharil za kolo, za katero je dal 80 K predujema, drugo pa dolžan ostal in kolo prodal, vsled česar ima tverdka 170 K škode. Nadalje je opeharil tukajšnjega krojaškega mojstra Friderika Polheimerja. Temu je pravil, da ima v hranilnici devar in da ima še prrečišnji zaslužek dobiti od Hribarja. Polheimer se je pustil premočiti in je naredil Drogeniku za 257 K 80 h obleke ne da bi mu obdolženec kaj plačal. Vso obleko je namreč za slepo ceno prodal in denar zapravil. Drogenik v obče ne taji storjenih dejanj. Ko se mu je obsodba razglasila, da bo moral sedeti devet mesecev v težki ječi, jo je mirno poslušal in izjavil, da takoj nastopi svojo kazen.

— Opehar se je. Brezposelni hlapec Lovrenc Skril, iz Pristave pri Ptujju doma, je prišel v Orehekovo prenočišče v Kolodvorski ulici z neko žensko. V zglasnici se je vpisal za posestnika iz Ptujja, njegova spremljevalka se je pa izdala na posebni zglasnici za njegovo ženo. Ker se je to gospodarju sumljivo zdelo, je opozoril na to policijskega agenta, ki je pozval parček na osrednjo stražnico. Oba sta mu sprva sledila molče, hipoma se je pa obdolženec obrnil nazaj in ga psovaje udaril z vso silo v obraz, nakar je stekel. Posrečilo se ga je prijeti in spraviti pod ključ. Obdolženec, ki se je izgovarjal s pijanostjo, je bil obsojen na pol leta težke ječe.

— Z revolverjem je streljal Ivan Hribar, 19 let stari delavec iz Soteske, in je bil že večkrat zaradi streljanja z revolverjem kaznovan. Dne 19. julija t. l. pa je v gostilni Antona Burice sitnari, a ker se ni pustil pomiriti, ga je krčmar postavil iz gostilne na prosto. A tudi pred hišo ni miroval in je naprej rogovilil. Ko ga je hotel krčmar odpraviti od hiše, je Hribar ustrelil z nabitim revolverjem. V bližino je prišel Peter Grad, nakar je Hribar vdrugič sprožil. Prihitela sta zraven krčmarjev sin in Anton Čad, da bi podivjanca razorožili. Hribar je zbežal, potem se pa obrnil in trikrat ustrelil. Zadel je Petra Grada v levo stran trebuh in ga k sreči le lahko ranil. Obtoženec se je zagovarjal pred sodiščem, da je bil popolnoma pijan, priče pa so trdile, da je bil le nekoliko vinjen. Priča Alojzij Burica je izpovedal, da je Hribarju prigovarjal, naj bo miren, a ta mu je rekel: »Lojze, pojdi proč, drugače boš nesrečen.« Sodišče je Hribarju priznalo osem mesecev težke ječe.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Princ Čin je izjavil, da je pripravljen predložiti kroni spomenico, v kateri se prosi, da naj se odpravijo vse postave, ki ne soglašajo z ustavo in da naj se takoj izvrše volitve. Iz Senzija se poroča v Pekin: Polk, ki se je odpeljal na pomoč cesarskim četam v Senziju, se je uprl. Uporniki so umorili brigadirja in nad 1000 Mandžuanov, med njimi guvernerja in njegovo rodbino.

NAPAD NA BOLGARSKEGA VLADARJA.

Iz Sofije se šele zdaj poroča, da je bil ob otvoritvi bolgarskega sobranja nameravan napad na bolgarskega cara. Ruski anarhist Grigorij Bagarin je poizkušal dobiti vstopnico k seji sobranja, a ga je kontrola odklonila. Ko se je peljal car k otvoritveni seji, se je pojavil Bagarin, ko so gromeli topovi caru na čast, za vojaškim špalirjem. Roko je držal na revolverskem žepu, a ker so krili cara konjeniki, je uvidel, da bi cara ne mogel zadeti, vsled česar tudi ni streljal, marveč pobegnil v Rumunijo.

ZAROTA PROTI ŠPANSKEMU MINISTRSKEMU PREDSEDNIKU.

Iz Madrida se poroča, da je zasledila španska vlada proti ministrskemu predsedniku Canalejasu naperjeno zaroto. Zarotniki so nameravali Canalejasu usmrtiti. Canalejas izjavlja, da hoče zbornici o zaroti obširno poročati.

POGAJANJA O MAROKU ZAKLJUČENA.

Francoski ministrski svet je odobril pogodbo, sklenjeno med Nemčijo

in Francijo glede na Maroko in z ozidrom na odškodnino Nemčiji. Pogodba se je podpisala danes.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTRI.

Dunaj, 4. novembra. Danes je cesar sprejel v Schönbrunn ministre, ki so odstopili v poslovljni avdienci, nato pa zaprisegel člane novega kabineta.

CESAR.

Dunaj, 4. novembra. Cesarjevo zdravje je povoljno.

OTVORITEV KLINIK.

Dunaj, 4. novembra. Danes so tukaj otvorili nove klinike. Pri tej priliki je imel govor sekcijski šef naučnega ministrstva dr. Cvilinski, ki je povdarjal velik pomen tega dneva za medicinsko znanost kakor za prebivalstvo dunajskega mesta ter cele države.

NOVE ITALIJANSKE PRIPRAVE.

Rim, 4. novembra. Vojaški rezervisti iz leta 1889. so pozvani pod orožje. Italija pošlje še enega armadnega poveljnika v Tripolis, a ta bo general Frugoni. Izvrše se še nove mobilizacije.

Rim, 4. novembra. Naročenih je 50 tisoč očaj za laške vojake v Tripolisu, da si varujejo oči pred svetlobo in peskom v pušcavi.

USTAVA NA KITAJSKEM!

Pekin, 4. novembra. Dinastija je sprejela pogoje narodnega sveta, a made in revolucionarjev v polnem obsegu. Določilo se je sledeče: 1. Sedanja dinastija vlada za vse čase. 2. Oseba cesarjeva je nedotakljiva. 3. Cesarjeva moč je omejena po ustavi. 4. Način prestolonasledstva je po ustavi predpisan. 5. Ustavo sme samo parlament izpremeniti. 6. Člane gosposke zbornice izvoli tudi ljudstvo. 7. Iz članov gosposke zbornice izvoli poslanska zbornica ministrskega predsednika. 8. Cesar ministrskega predsednika potrdi. 9. Ministrski predsednik predlaga ostale člane kabineta. 10. Cesarski principi ne smejo biti imenovani za ministre, niti se jim ne smejo poveriti najvišja mesta v upravi. 11. Če ministrski predsednik ne more več s svojim programom vladati in zbornice ne razpusti, mora demisionirati. 12. Vlada sme zbornico samo enkrat razpustiti. 13. Cesar ima direktno oblast nad armado in mornarico. 14. Cesarski edikti ne morejo postav nadomeščati. 15. Mednarodne pogodbe more samo parlament skleniti. 16. Kadar parlament ni zbran, sme o vojski in miru določiti cesar, sicer pa ne. 17. Če parlament ne sklene budžeta, vlada ne more vladati dalje na podlagi prejšnjega. 18. Parlamentarne sklepe in postave razglasa cesar.

STAR KANDIDAT.

Essen, 4. novembra. Znani, skoro 80letni generalfeldmaršal grof Haesler, bivši zborni poveljnik v Metz, ki se je zlasti odlikoval v vojski s Francozi in jako veliko storil za organizacijo nemške armade, je sprejel kandidacijo za prihodnje državnozbornske volitve v okraju Duisburg.

VELIK ŠKANDAL V PARIZU.

Pariz, 4. novembra. Poroča se, da je vdova profesorja Curie, znana izumiteljica radija, madame Curie, ki bi letos imela dobiti Noblovo nagrado za kemijo, pobegnila s profesorjem eksperimentalne kemije Langervinom. Langervin je bil učenec profesorja Curie in se je po njegovi smrti baje madami Curie približal ter vzdrževal z njo intimno razmerje. Langervin je oženjen ter je vzel dva otroka s seboj, enega pa je pustil svoji ženi. Afera vzbuja velikansko senzacijo, vendar pa vest še ni potrjena in zveni neverjetno, ker je madama Curie že 52 let stara.

KOLERA NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 4. novembra. Danes je javljen kolere sumljiv slučaj iz Boljevaca, kjer je obolela neka beračica Magdalena.

Dr. Šusteršič o Elsnerjevih jezikovnih ukazih.

Glede stališča Hrvatsko-slovenskega kluba napram Elsnerjevim jezikovnim ukazom se je klubov načelnik dr. Šusteršič napram našemu poročevalcu izrazil takole:

Hrvatsko-slovenski klub ni zavzel v tem pogledu nikakoršnega stališča in ga tudi zavzeti ni mogel, kajti do danes ni še nihče smatral za umestno, informirati Hrvatsko-slovenski klub o takozvanih »Elsnerjevih jezikovnih ukazih«.

Na gola časnikarska poročila pa resna stranka ne more zasnovati resne akcije. Na časopise se more nasloniti k večjemu kako interpelacijo — a to je v takem slučaju prazen udarec v

v o d o. Sicer je pa itak vložil interpelacijo v tej zadevi poslanec mesta Ljubljane.

Ako bi smatrali torej liberalni go spodje to zadevo za resno, potem bi bila njih dolžnost informirati o tem klub, ki šteje tri četrtine jugoslovanskih poslancev, ne pa cel mesec vpiti in se zgrazati. Kdor tako postopa, se mu že naprej vidi, da stvari ne smatra za resno ampak da samo to priliko izrablja, da bi po poslancih S. L. S. udrihal. Resno se liberalci nobene stvari ne morejo poprijeti.

Prebavila naj se varujejo, ker človeško telo nima organa, čigar se tako nepomembna motenja bi tako obsežno vplivala na vse organe in jim lahko povzročila najhujše posledice. Varujejo se pa prebavila, če jim skušamo olajšati delovanje s tem, da zbujaemo funkcije prebavil z lahko odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo v 40 letih predobro preizkušenem dr. Rose balzamu za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah.

TRŽNENE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 4. novembra.

Pšenica za april 1912 10-90
Rž za april 1912 10-49
Oves za april 1912 9-69
Koruz za maj 1912 8-64

Efektiv trdno.

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
3	9 zveč.	740-8	6-3	sl. jvzh.	jasno	
4	7 zjut.	42-5	1-9		megla	0-0
	2. pop.	41-0	7-2	sl. vzh.	megleno	
Srednja včerajšnja temp. 8-5 norm. 6-6						

Zahvala.

Povodom bolezni in nepričakovane smrti nepozabnega soproga in brata, gospoda

Simona Jelenc

posestnika, gostilničarja in trgovca

izrekamo vsem prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo za izkazano sočutje ter mnogobrojno spremstvo na poslednji poti pokojnikovi. Posebno pa izrekamo najiskrenejšo zahvalo častiti duhovščini na Korški Beli, gg. zdravnikom dr. Wolfu in dr. Kogoju, zlasti pa dr. Ovsu v Radovljici za zadnjo pomoč. Nadalje gospodom pevcem za gniljivo petje in vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Javornik, dne 3. novembra 1911.

Ana Jelenc, soproga. — Bratje in sestra. 3310

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebske tovarne. — Kakovost „pravega Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

1585

Sprejme se učenec

za špecijsko in železninsko stroko najraje iz okolice Novega mesta. Natančnejša pojasnila daje

Edvard Pirnat, Mestni trg št. 24, Ljubljana. 3260 3-1

Od konkurznega sklada

sem prevzel zalogo

2000 odej za konje

mehke, gorke, volnene, nepremočljive kakovosti in prodajam iste tako dolgo dokler je kaj zaloge po globoko znižanih cenah. Vrsta A, sive z barv. obšivi 120—180 cm po K 3-80. Vrsta B, rujava z barv. obšivi 145—190 cm po K 5-50. Vrsta C, težke dvostranske odeje, sive, drap, z 2 obšivi 150—200 cm po K 8-70. Razpošiljanje po povzetju. Pri naprej vposlatvi zneska 5% povračila.

A. Weissberg, Dunaj II., 3233 Untere Donaustrasse 23.

Jeseniške novice.

j Skioptično predavanje priredi v Domu na Savi delavsko društvo jutri v nedeljo zvečer o pokrajinah ob Sredozemskem morju; tudi o Tripolisu, kjer se ravno kar bije ital-turška vojska. Tvarina zelo zanimiva. Vstopnina navadna.

j **Žalostna smrt.** Zasebnici Luckmann, materi železniške manipulanti-
nje na Jesenicah, se je omračil um. Že dalj časa je kazala znake umobolnosti; preteklo nedeljo ponoči pa je neopazena ušla iz stanovanja na Hrušici ter bežala proti Dovjem. V nedeljo zjutraj so opazili, da je ušla, jo šli iskat in jo našli mrtvo ob cesti med Hrušico in Dovjem. Bila je vsa pobita in razmršena. V hudem smrtnem boju je razkopala zemljo okrog sebe, da je imela ranjene prste. Pokopali so jo na Dovjem.

j **Konkurz.** Socialnodemokratski gostilničar »pri Jelenu« na Savi Anton Čop je faliral. Socialni demokratje so ga slabo držali. Kam je odšel, ne vemo, samo toliko nam je znano, da so nekateri nesrečniki, ki niso sociji, plačali za njim velike vsote, ker so mu »dobro stali«.

j **Opekli so se** nekateri sociji in liberalci z Javornika in Koroške Bele. Menili so, da smejo duhovnika obrekovati in žaliti, kolikor se poljubi njihove-
mu rdeče-zelenemu srcu. Tako so se spravili tudi na g. župnika Koširja s Koroške Bele. Za enkrat jim je spodletelo. Pri sodnji so obžalovali svoje besede in jih preklicali.

KRŠČANSKO - SOCIALNA ORGANIZACIJA V ITALIJI.

Po uradnih podatkih laškega delavskega urada se je nahajalo leta 1910 na Laškem 373 katoliških strokovnih društev z 104.614 članovi. Od teh jih pripada 67.466 industriji in 37.148 pa kmečkemu stanu. Največje je število organiziranih v Lombardiji in na Beneškem. V Lombardiji je 57.870 katoliško organiziranih delavcev, in sicer 42.171 industrijskih in 15.729 kmečkih. Na Beneškem pa je 18.950 članov katoliških strokovnih društev in od teh je 11.082 industrijskih delavcev, drugih 7768 pa jih odpade na kmečki stan. Na tretjem mestu je glede števila organiziranih delavcev. Potem sledi Piemont z 4711 krščansko-socialnimi organiziranimi delavci. Ostalo število

članov se pa razdeli po ostalih provincah kraljestva.

Književnost.

* **Almanak Gospe Lurdske.** Za prihodnje leto 1912. so izdali za hrvatski narod marljivi oo. kapucini v Reki lep **koledar** z zgoranjim naslovom. Kdo ne pozna njih plodonosnega delovanja na Reki in po vsej Hrvatski? V mestu zidajo prekrasen hram božji, na široko pa vplivajo s svojo tiskarnico. Lepo število knjig nabožne in apologetske vsebine je že izšlo iz te »štampice«; zlasti pa moramo omeniti, da izdajajo ilustrovani časopis »Naša Gospa Lurdska«, ki broji že 26 tisoč naročnikov (stane 1 K na leto). In kakor nekaj sad, ki dozori vsako leto enkrat, so se odločili izdajati tudi koledar (almanah) Gospe Lurdske. Kdor rad čita hrvatski, mu koledar toplo priporočamo. Našel bo v njem zelo lahek jezik, pa obilno lepega gradiva (povesti, življenjepisov, pesmi, apologetskih člankov i. dr.) in nepregledno vrsto slik (za Slovence posebno zanimivo fotografijo na strani 217.: hrvatski Domagojci ob socialnem kurzu pri Sv. Joštu nad Kranjem — z dr. Krekom v sredi). Cena 1 K 20 vin.; založila ga je Kuća Dobro štampe na Rijeci. D.

Glače rokavice

za dame po K 170, za gospode po K 180 ter vse vrste drugih rokavic, dobro blago, dobavlja po nizki ceni **J. Emmer**, rokavičar, Praga, II, Jungmanova 11. 3290

Mizarskega pomočnika

sprejme takoj z vso preskrbo **Josip Sitar**, mizarski mojster, Križe pri Tržiču, Gorenj. 3267

Proda se ceno, dobro ohranjen bel

voziček

z gumijevimi kolesi v Spodnji Siški, Žibertova ulica št. 265. 3311

!!! Zahtevajte vzorce! !!! Barhant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja izvozna trdka 3307 12—1
V. J. Havliček in brat v Poděbradeh na Češkem.
Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 metrov raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v širokosti 1 do 8 metrov samo za 18 kron. — Ugodna prilika! — Izredno ceno!

Organist in občinski tajnik

z dobrimi izpričevali išče službe. — Prevzame lahko pouk v orkestru in godbi. Ponudbe sprejme uprava lista pod šifro **Marljivost 60.** 3296 5—1

Društvo inženirjev v Ljubljani.

V soboto, dne 18. novembra 1911 ob 8. uri zvečer se vrši pri „Zlati kaplji“ na Sv. Petra cesti

izredni občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora.
2. Poročilo odborovo.
3. Predložitev osnutka za društveni poslovnik.
4. Sklepanje o stališču, ki naj ga društvo zavzame o zadevi „Unije tehnikov“.
5. Sklepanje o predlogu glede odseka za terminologijo in volitev odseka.
6. Sklepanje o zadevi društvenega glasila in volitev tiskovnega odseka.
7. Volitev delegatov za VI. dan inženirjev in arhitektov.
8. Sklepanje o društvenem lokalu.
9. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 4. nov. 1911.

3305

odbor.

Prodajalko

katere je zmožna voditi trgovino z mešanim blagom (filialko na Bledu) in ima kaveijo, se sprejme pri Otonu Homanu v Radovljici.

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 350. 30.000 komadov

kupljenih, zaraditoga pošljem 1 lepo 36 ur idčo (na 12 ur) „GLORIA“ srebrno anker-rem, uro, švic. kolesje, lepo grav. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idčo 40 za K 350. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idčo anker-rem, prve vrste švicarsko uro s pozlačeno verižico za K 5. Triletno pismono jamstvo za vsako uro. Razpošilja proti povzetju S. KOHANE, razpošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 78. Neštevilno priznanj in narečil. Za nogaajoče donar nazaj. 3284

Organist

rokodelec, oženjen, z dobrimi spričevall, išče službe. V ugodnem slučaju prevzame tudi službo cerkvenika. Službo lahko nastopi takoj. Naslov se izve pri upravi lista. 3226

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in majhne, proda **IVAN BUGGENIG**, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 5. 3160 3

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA

poslajene odvajalne

kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, preste vsakih škodljivih primas, vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajo, kri čistijo; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo izvor pre mnogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo otroci. Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin. ovoj z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje napraj K 245, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se svrbi pred ponarejanji. Zahtevajte: **Filipa Neustaina „odvajalne kroglice“**. Pristne le, če no i vsaka skatlja in navodilo n so zakonito varstveno znamko v rdeče-črnem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neustein, Apotheke“. Naše trgovsko sodniško zavarovane embalaže morajo imeti našo ardko

Filipa Neustaina lekarna

„pri sv. Leopoldu“ — Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloge v Ljubljani: **Rihard Sušnik**, lekarnar, 3301 in v več drugih lekarnah.

BLAGAJNE IN PISARNE

c. k. priv. splošne prometne banke

podružnice v Ljubljani, prej J. C. Mayer

se od 6. novembra t. l.

ne nahajajo več v Stritarjevi ulici 6,

temveč v novih prostorih

vojal Marijinega trga — Sv. Petra ceste

(v hiši zavarovalne družbe „Assicurazioni Generali“).

M. DRENIK Ljubljana, 889
Kongresni trg št. 7
Največja zaloga ženskih ročnih del
in pripadajoče potrebščine. — Vezanje na roko. — Tamburiranje.
— Montiranje. — Plisiranje. — Predtiskarija. — Bogata zaloga
telovadske obleke. — Naročila se izvršujejo točno in vestno.

SINGER „66“
Šivalni stroj 20. stoletja
Kupujte samo v naših prodajalnicah
ali od njih agentov!
Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezanje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

Hiša za eno ali dve stranki z dvo-
riščem in lepim sadnim 3083
vrtom se ceno prodaja
Potrebna kapitala 2600 K.
Natančneje se izve Rožna dolina, Ljubljana cesta U. št. 154.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa
nastavijo s stalno plačo za prodajanje
dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Po-
nudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20.

Prvomestna
inozemskazavarovalnica
(živiljensko in rentno zavarovanje)
s slajnimi premijskimi
tarifami in zav. pogoji

išče
v večjih provincialnih mestih
Kranjske (ozir. Goriške, Gradi-
šanske in v Trstu z okolico)
zastopnike
s pravico inkasovanja proti pri-
merni kavciji, kakor tudi
lokalne zastopnike.
Zgovorni gospodje z zastopni-
škimi zmožnostmi naj vpošljejo
svoje detaljirane ponudbe z na-
vedbo zahtev na upravništvo
»Slovenca«, Ljubljana, pod sifro:
»Javni zavod«.

3299

Dobre
vinske sode
iz hrastovega lesa, prav močne
in nekatere skoraj nove

od 56—100 litrov
" 200—500 "
" 600—1000 "

proda po nizki ceni

Fran Cascio 2784 1
vinski trgovec

Lingerjeva ulica 1. za Skofijo
Priporoča se tudi najljepši vermouth po
zelo ugodni ceni.

M. Rosner & Co.

veležganljarna sadja, Ljubljana

priporoča v svoji lastni žganjarni
2238 kuhano

Slivovko

Tropinovec

Brinjevec

Hruševac

Vinsko žganje

V zanesljivih kakovostih oddaja v
množinah od 25 litrov naprej.

Finega špirita po tovarniški ceni.

Finega špirita po tovarniški ceni.

Zavod za ortopedično telovadbo

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom 2971 7
raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenake ledja
itd. je v Gosposki ulici št. 8, pritlično.
Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 4. do 5. popoldan istotam.

C. kr. priv. zavarovalna družba **Avstrijski Feniks na Dunaju.**

Vplačana delniška glavica: **ŠEST MILIJONOV KRON.**

Družba zavaruje:

1.) Proti škodi, povzročeni vsled požara, strele ali plinove razstrelbe na
poslopih ali premičnih stvarih;
2.) Proti tatinskemu vlamu ali tatvini iz zaprtih ali odprtih prostorov.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks
v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

C. kr. priv. zavarovalna družba na življenje Avstrijski Feniks na Dunaju.

Vplačana delniška glavica: **Dva milijona štiristotisoč kron.**

Zaloga zavarovalnin: **Dvainpetdeset milijonov kron.**

Stanje zavarov. glavnice 31. decembra 1909: **Dvesto in deset milijonov K.**

Premijski in obrestni dohodki na leto: **Deset milijonov kron.**

Kdor želi:

ZAVAROVALNO POGODBO za preskrbljenost svojcev,
ZAVAROVALNO POGODBO za opremo svojih otrok,
ZAVAROVALNO POGODBO v lastno korist, da se mu
po preteku določenih let izplača zavarovana glavica,
ZAVAROVALNO POGODBO v varnost posojila pri
kakem kreditnem zavodu ali zasebniku,
ZAVAROVALNO POGODBO v varnost životne rente,

dobi jo takoj pod jako ugodnimi pogoji pri

Generalnem zastopu c. kr. priv. zavarovalne družbe na življenje Avstrijski Feniks
v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Jos. Prosenc, vodja generalnih zastopov.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana

Turj.ški trg št. 7

Ljubljana

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otro-
ški vozički itd.

Ustanovljena
1847.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena
1.47.

3292

Priznana na večja, resnično domača, že 25 let
obstoječa eksportna tovarna.

Franc Čuden, urar
Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »Union« v Genovi in Bielefeldu
on torej lahko po originalno tovarniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po
njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno
znane

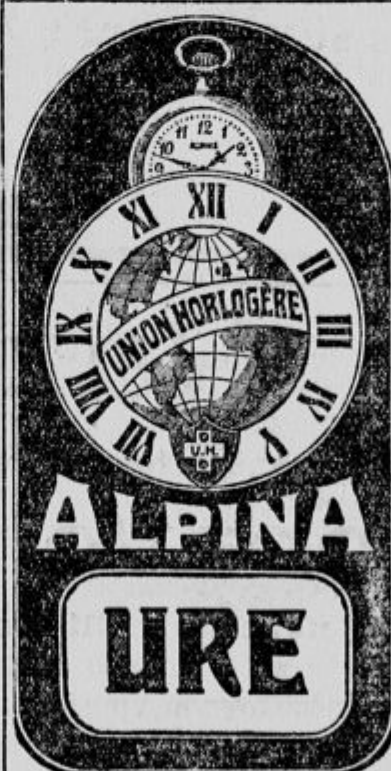
Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem v zlatu, tulu, srebru,
nikeljnu in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. — Ceniki
zastoj in poštne prosti.

637 1

Najboljša češka tvrdka! Ceno posteljno perje!

1 kg sivga, dobro skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega
2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-
belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K;
najfinejši prsni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje 2779

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm
dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim,
sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; po-
samočne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm
široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70,
spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80.
Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.
Genik zastoj in franko. **S. BENISCH, v Dešenici št. 818. Češko.** Genik zastoj in franko.

Prva kranjska mizararska zadruga

v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železn. postaje Vizmarje (v lastni hiši)

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarstvo delavnico s strojnim obratom na parno silo

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav,
vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po
najnižjih cenah, brez konkurence! — Izdeluje vsa
pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sana-
torije in druge javne zgradbe.

ZALOGA v Št. Vidu nad Ljubljano. — **PRODAJALNA**
v Ljubljani, Dunajska cesta 18 v hiši Kmetске posojilnice.

Geniki
na razpolago
...

Proračuni
in načrti brez-
plačno.

Izborne, preizkušene in
od šolskih oblasti pri-
poročene in dovoljene

peči za šole

in za privatna stanovanja

izvirne Meidin-
gerjeve štedilne
peči »HELION«

dobavlja najbolje

Prva hořoviška tovarna za special.
peči in parilnike za krmo, livarna
in izdelovalnica emajlov

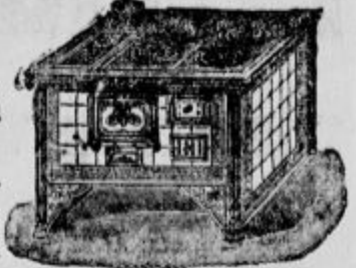
Oton Hofmann v Hořovicích. Kraljev.
Češka.

Ceniki na zahtevo zastoj.

Solidni zastopniki se iščejo.

Moderna štedilna ognjišča

pralni stroji, likalniki za perilo,
sloviti brzoparilniki za krmo, uni-
vers. Schneiderjeve peči (patent.
Virk) kakor tudi različne potrebščine
za stavbe

Slovanski vestnik.

Alkoholizem na Hrvaškem. — 30.000 K za hrvaške dobrodelne zavode. — **Dota za srbsko princezino Heleno. — Otvoritev šole za slovanske jezike v Belgradu. — Bolgarija in vojaštvo. — Nemška šola v Sofiji. — Slovaščina na ogrskih učiteljskih.**

Hrvati spišejo letno 500.000 hl vina v vrednosti 32 milijonov kron. Domači hrvaški pivovarji producirajo letno 100.000 hl piva in razventega se ga pripelje iz tujine ravno toliko. V celem spiše Hrvaška na leto za 11 milijonov kron piva. Žganja in raznih likerjev se spiše v gostilnah okoli 60.000 hl in doma približno 100.000 hl, kar stane 24 milijonov kron. V celem se zapije letno na Hrvaškem in Slavoniji 70 milijonov kron.

V Zagrebu je zapustil umrli državni uradnik Theofil Balicki, rojen Poljak, v svojem testamentu raznim hrvaškim dobrodelnim društvom 30.000 kron.

Kakor poroča srbski list »Štampa«, je izgotovila srbska vlada predlogo zakona, po kateri bi se dalo princezinji Heleni, ki se je omožila pred kratkim z ruskim velikim knezom, 2.500.000 dinarjev za doto.

V Belgradu so otvorili šolo za poučevanje slovanskih jezikov. V šoli, v kateri se poučuje spočetka samo rusko, poljsko in češko, se bodo učili pozneje tudi ostali slovanski jeziki.

Bolgarski vojaški list »Vojni Glas« je objavil zanimivo statistiko o tem, koliko je izdala Bolgarska zadnjih pet let za vojaštvo ter primerjal te izdatke z izdatki drugih evropskih držav. Bolgarska je izdala v teh petih letih za vojaštvo 313.198.013 frankov ali na leto okroglo 62.639.602 franka. Vsak Bolgar je torej moral plačati za vojaštvo letno 1515 frankov. V istem času so izdale druge države za vojaštvo primeroma dvakrat manj. Tako je prišlo v Italiji na enega prebivalca letno 1202 frankov, na Ruskem 1030, na Avstrijskem 1010, na Srbskem 770, na Rumunskem 620, na Turškem 7 in na Japonskem 4 franki. Na koncu članka primerja »Vojni Glas« izdatke Ruskega za vojaštvo ob priliki rusko-japonske vojske z izdatki Bolgarije za razglasitve neodvisnosti. Na Ruskem je padlo takrat na osebo 3871 frankov, na Bolgarskem pa brez vojske 4509 frankov. Časnik konča svoj članek z besedami: »Če to ni razmetavanje denarja, potem ne vemo, kaj bi to bilo.«

Te dni je bila otvorjena v Sofiji prva javna nemška narodna šola. Slavnosti se je udeležil tudi bolgarski naučni minister S. S. Bobčev, cela nemška kolonija v Sofiji in več odličnih občanov. Pri slavnosti so predavali dijaki in dijakinje nemške in bolgarske pesmi. V eni nemških pesmi, ki jo je zložila soproga ravnatelja tamkajšnje kreditne banke, ga. Glum, se je slavila gostoljubnost Bolgarov nasproti Nemcem. Da bi le Bolgari te gostoljubnosti enkrat ne obžalovali!

Po nalogu naučnega ministrstva je bila letos uvedena slovaščina kot obvezen predmet na ogrskih učiteljskih. Ta naredba se ima razširiti tudi na vse gornje ogrske gimnazije in realke. Ta korak ima za Slovake izredno velik pomen; kajti to znači uradno priznanje slovaščine na ogrskih srednjih šolah in ima do gotove mere tudi pomen v javnem življenju. Ta naredba pomeni mejnik v kulturi ogrskih Slovkov.

Iz Hrvaške.

Prejeli smo in priobčujemo:

Barometer propadanja. Te dni se je v Zagrebu osončala »Hrvatska narodna straža« — po zgledu vaše slovenske. Cilj ji je, da v krajih inčlyti quondam regni Croatiae, kjer od vekov živi avtohtoni hrvaški življ, rešuje hrvaško zavest, ogroženo po tujem vplivu. V notranjem poslovnem redu berem, da bo »Straža« dajala otrokom knjige, obleko — starišem pa celo mesečne nagrade: — samo da bodo svoje otroke pošiljali v hrvaške šole. Pa da to ni znak propadanja! V Hrvaški — poleg

domače (?) hrvaške (?) vlade, šolske avtonomije, državnih zakonov, prizadevanja rodoljubov itd. ... se čuti nedoljiva, nujna potreba take institucije! Prodiranje mažarizacije po Julianu in železniški progi jo zahteva. Bodi hvala rodoljubom, ki so jo osnovali; toda kolikor nas tudi ta ustanova napolnjuje z veseljem, ker je potrebna, nas na drugi strani prevzema žalost, ker je nepogrešljiv barometer narodnega, banovinskega propadanja.

Kaj vse je na Hrvaškem mogoče. Ako hodite po zagrebških ulicah, ne bote našli nobene brez sedeža kake posmrtni zadruge — Herkulesovega kova. Balkan, Jadran, Zagreb, Velebit, Podravina, Dobrobit, Dobrotvornost itd. itd. — vse pa obstoje komaj skozi par mesecev. Manjkalo nam je ravno še tega, da nam popolnoma demoralizuje in gospodarsko ubije ljudstvo. Strašno je, kako so se ta strupena, spekulativna društva razširila med ljudstvom. Kmetje jemlje denar na menice, samo da plačajo premije. Pa kaj se vse dogaja!

»R. Novi List« piše n. pr., kako je eno tako žrtev — slučajno (?) povozil voz. Sicer je pa zanimivo pogledati po zagrebških lokalnih. Zveri v človeški podobi vodijo svoje žrtve — v strahu, da jim pred določenim rokom ne umrjo — po hotelih in jih hranijo z najboljšimi jedili; kakor hitro pa preteče določen čas, tedaj komaj čakajo smrti svoje žrtve. Sedaj jih ne najdete več po hotelih, marveč po beznicah, kjer pozno v noč vlivajo vanje alkohol: žganje, rum; duše jih s slabim vinom in močnimi cigarami. In ako vse to ne pomaga, tedaj jih slučajno povozijo voz. In na vse to oblasti še vedno molče, ali kakor bi rekel Turek — ni muhaet. Zares: kaj vse ni mogoče v Hrvaški!

Sabor — volitve. Ban sporoča koaliciji in ji ponuja ponovni pakt. Ako ga koalicija sprejme, ne pride do razpusta sabora — ako ga ne sprejme, bo sabor sklican v par dneh (sredi tekočega meseca), razpuščen in razpisane nove volitve; ban seveda ne bo mogel k vstajenju vzbuditi munkačev, novi sabor bo odgođen pa razpuščen in razpisane nove volitve, pri teh ban zopet ne uspe — pa od konca zopet ista pesem — kakor v Hrvaški.

Okusite pivo iz Češke
delniške pivovarne
v Čeških Budejevicah.

Je izborno, na plzenjski
način varjeno.

3165 26

Lastniki vrednostnih papirjev, kapitalisti
in borzni interesenti čitajo

„Wiener Stimmungs-Bericht“

(Izhaja tedensko).

Vsebina: Tržna tendenca. Finančni tedenski pregled.
Zunanje borze. Informacijska rubrika.

Posebej omenjeno: Alpska montanska družba. Skodove tvornice. Ogrska splošna premogokopna družba. Plinarnice Manuskhek. Pivovarnica Poschach. Union, družba za stavbno blago. Buštéhadska železnica. Gösska pivovarnica. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice državnih železnic. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Nižjeavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zavarovanje proti nezgodam. Tržaške plinove delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tvornice avstrijske. Unionska banka Leykam-Vevče. Länderbanka. Foncière, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesinska pivovarnica. Avstrijski Feniks, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádraške delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrijska družba. Werdlove delnice. Trboveljska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburški rudnik. — **Kurzna poročila in premijski postavitki za vodilne spekulacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze.** — Dobiva se gratis in franko pri bančni tvrdki

ERVIN & CO., Dunaj I.,
Tuchlauben št. 8. 3084

Meslo 106 K za 56 K

franko vsaka postaja dobavljam v
svrhu reklame nove, prvovrstne
„Singer“ šivalne stroje z elegantno
omaro in 10letnim jamstvom.
Razpošilja po doposlavlji nadatka
15 K, ostanek po povzetju. — Vse vrste šivalnih
strojev po tovarniških cenah.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23.
Cenik zastoj in franko. 3231

Zaloga v Ljubljani:
V. H. Rohrmann.

Zaloge: —

Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
Pulj: Lacko Križ.

Edina

je
najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek

570 11

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

2094

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. oktobra 1911. K 68.379.609.

Manufakturna trgovina
Jos. Petkosig

„Pri Valvazorju“
Stari trg št. 4
Ljubljana

Drobna, pletenina,
galanterija in dežniki.

- Absolutno zajamčeno -

pristno vino

Kmetijsko društvo v Vipavi oddaja
vsled priporočila knezoškofijskega
ordinarijata pristna bela mašina in
namizna vina letnika 1910 po 57 do 60 K
za hektoliter postavljeno na kolodvor
v Ajdovščino.

Sortirano vino rizling je po 62 K,
beli burgundec po 70 K in „Zelen“ po
80 K. Manj kot 56 ltr. se ne odpošilja.
Buteljke à 3/4 ltr. iz l. 1908 so po 2 K,
in „Zelen“ l. 1908 po 240 K.

Kleti nadzoruje dekan vipavski.

Kmetijsko društvo

v Vipavi.

Ceno
Posteljno
Perje

1 kg sivega skubljenega K 2.—, boljsega K 240, pol belega prima K 260 belega K 4.—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.—, 8.— in 960. Sivoga puha K 6.—, 7.—, belega finega K 10.—, prsnega puha K 12.—, od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpeznega, rdečega, modrega ali belega inel (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka 90 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim, svim, puhastim in trpeznim postelnim perjem K 16.—, s pol puhom K 20.—, s puhi perjem K 24. Posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezne vzglavnice K 5.—, 550, 4.—. Pernice 200x140 cm velike K 13, 15.—, 18.—, 20.—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 450, 5.—, 550. Spod. pernice iz najbolj. gradla za postelje 180x116 cm velike K 15.—, 15.—, razpošilja proti povzetju ali naprej vplačilu 2427

Maks Berger Dešenica 343/a Češki les

Nikol riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne.
Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

Modna in konfekcijska trgovina

M. Krištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg št. 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko konfekcijo, po znano najnižji ceni, tudi po meri

Posebno krasne: kostume, plašče, pelerine, razne jopice, krila, domače halje in bluze in otroške oblekice.

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.

Pošilja na izbero tudi po pošti.

2993

Na sedmih javnih razstavah odlikovane s prvimi darili.

Samo
pristne

3164 10-1

če
na
podplatih

Šent Peterburške

GAŁOŠE
čevlji za snegVsak dan jih izdelava
tovarna
60.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

3273

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje začasno mesto

asistenta

z letno plačo 1800 K in stanarine 500 K. Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspehom dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko ali pa nižjo gimnazijo odnosno realko in trgovsko šolo.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, domovinstvu, o zdravju in nramnosti ter o znanju jezikov je pri podpisnem ravateljstvu vlagati

najkasneje do 14. novembra 1911.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1911.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelkaKupuje kože vseh divjačin po
najvišjih dnevnih cenah.

3067

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

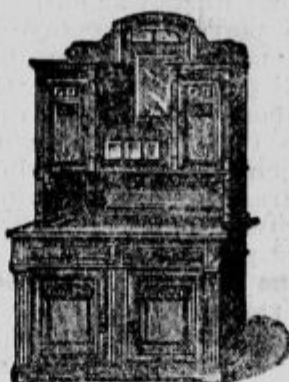
J. Wanek Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.**OREHE**v vsaki množini kupuje po
solidnih cenah

IV. A. HARTMANN nasl. A. Tomažič

v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

Tvrdba oddaja **KROMPIR** zdrav in brezhlben
najboljše vrste v vsaki množini tudi
cele vagone po prav solidni nizki ceni!**IZPELJAVA**
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNISKA DRUŽBA
Akc. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
"MERCUR" DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liza, Brno, Döbichov, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice,
Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Gvitava.**NAKUP IN PRODAJA**
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

♦ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ♦

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne,
jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane,
žimnice, modroce iz morske trave, zmednice
na peresih, podobe, zrcala, otroške vozičke itd.Sprejemajo se tudi
opreme hotelov.

2924

Angleško skladišče oblek

:: Ljubljana, Mestni trg 5 ::

3029 3

priporoča svojo

ogromno zalogo oblekulstrov, raglanov, zimskih sukenj
in kratkih sako (mikado)

z razno kožno podlago za gospode

Velika izbira kostumov, dolgih double plaščev, kril, bluz
in kožuhovinastih jopic in paletotov.

Vse o najmodernejšem kroju in barvi.

Cene primerno nizke.

O. Bernatovič.

603

Najceneje

nove gibljive brzoparilnikevse vrste slamo-
reznice in vse
druge poljedelske
stroje ter želez-
nino ponujataNe zamudite za-
hitevali cenovnik.**Karol Kavšeka nasl.**
Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Dunajska cesta šte. 16 Ljubljana Dunajska cesta šte. 16

Št. 691/pr.

Razpis.**Sekundarska služba.**V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti eno mesto sekundarija.
Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se
podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.Adjutum, ki dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z
2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta
ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdrav-
niške prakse.Prosilci za razpisano službo predložijo naj svoje, s krstnim listom, z
dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte
prošnje

do 1. decembra 1911

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

3283

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 31. oktobra 1911.

Novice iz Amerike.

V Ameriki umrla Slovenka. V Clevelandu je umrla Ana Perko. Pokojna je doma iz Žužemberka, kjer zapuščala enega brata in očeta. V Ameriko je prišla pred 22 leti in je bila ena najstarejših naseljencev v slovenski naselbini v Clevelandu.

Slovenec ponesrečil v ameriškem rudniku. Dne 7. oktobra je ponesrečil v rudniku Miami Copper Companije v Miami, Ariz., slovenski rojak Janez Breznik iz Nazarjev pri Mozirju na Štajerskem. Zjutraj je šel zdrav in vesel na delo, opoldne pa je bil že mrtev. Vdrla se je bila plast rude na njega. Doma zapuščala očeta, mater, brate in sestre, v Indianapolisu, Ind., pa štiri sestrične. Med slovenskimi rojaki v Miami je bil zaradi svojega tihega in lepega vedenja zelo priljubljen.

Slovenec ponesrečil v Ameriki. V Clevelandu je ponesrečil rojak Franc Peterca. Bil je zaposlen v tovarni Columbia Dve Works, ko mu je po nesreči ušla v stroj roka, katero je stroj tako poškodoval, da so mu jo morali v bolnišnici odrezati.

Slovenec umrl v Ameriki. V Southwesternu, Colo., je umrl Josip Delost. Pokojnik je bil doma iz Knežaka na Notranjskem, kjer zapuščala vdovo in pet nedoraslih otrok.

Slovenske poroke v Ameriki. Gdč. Minka Vidmar iz Semiča se je v Steeltonu, Pa., zaročila s pravoslavni fantem. Vlaški pop ju je že oklical v pravoslavni cerkvi. Zaroča je vzbudila v ameriških slovenskih krogih senzacijo in nekateri bi jo bili radi razveljavili. — V Pittsburgu, Pa., sta bila poročena g. Josip Lapajne in gdč. Kristina Mohar, oba iz Ljubljane. — Dne 4. oktobra se je poročil v New Yorku gospod Ivan Housek iz Brna na Moravskem s Slovenko Fanny Ogrinec iz Podgore pri Kamniku. — Nadalje so se poročili v New Yorku: Mihael Urek v Brooklynu, rojen v Kapelah na Štajerskem in Josipina Panter, rojena v Mravi, župnija Nemška Reka na Kranjskem; Ivan Sever, posestnik v St. Clair, Pa., rojen v Zemoni pri Vipavi in Marija Jakše, rojena na Vertačevim, župnija Semič; Simon Jarec, rojen pri Sv. Katarini pri Ljubljani in Franja Zupanc, rojena na Brdu; V Pullman, Ill., se je poročil gospod Ivan Kopač iz Mednega pri St. Vidu nad Ljubljano z gospico Adelo Klemenčič, rojeno v Benetiji na Italijanskem.

V Ameriki umrl Slovenki. V Jolietu je umrla ga. Marija Senica, stara 63 let, rojena v Črnomlju na Dolenjskem. Zapuščala moža, sina in dve sestrji. — Nadalje je umrla v Jolietu Margareta Perian, vdova, stara 76 let, doma iz Otovca pri Črnomlju na Belokranjskem. V Ameriko je prišla pokojnica pred tridesetimi leti.

Židje na ameriških farmah. Na shodu židovske kolonizacijske družbe v Severni Ameriki se je sklenilo, da odpošljejo 450 židovskih rodbin na farme v razne okraje v državi Wyoming. Vsaka družina dobi 1000 dolarjev in zavarovana ji je farma v obsegu 160 akrov. Bogati Židi so za to zložili potrebni denar.

Ameriško bogastvo. Kljub ustavitvi poštnih hranilnic so se vloge v severoameriških bankah zdatno pomnožile, kot se poroča iz Washingtona. Od 7. julija pa do 1. septembra se je v nje vložilo 634.100.000 dolarjev ali za 20.000.000 več, kakor prej v istem času.

Potopisec Curtiss umrl. Iz Filadelfije, Pa., poročajo, da je William Elroy Curtiss, v najširših krogih znani časnika in potopisec iz Washingtona, D. C., nenadoma umrl v svoji sobi v nekem hotelu. Zadel ga je kap. Bil je 61 let star.

Nenavaden vzrok za ločitev zakona. V New Yorku je neki De Forest vložil tožbo za ločitev zakona proti svoji ženi, ker slednja neprestano uči svojo triletno hčerko, da mora kričati »Ženske morajo voliti!«

Nov prekop v Srednji Ameriki. Skupina nemških kapitalistov namerava

zgraditi nov prekop v Srednji Ameriki, in sicer namerava iztreti Sapoa River tako, da bodo po njem lahko vozili majhni parniki. Stroški so preračunjeni na 5.000.000 dolarjev. Sapoa River je v republiki Costa Rica. Nemška vlada baje podpira projekt.

Tipkarice v ameriških zveznih državnih uradih. Zvezna komisija za civilne službe je izdala poziv, da bi se moški oglašali za stenografiste in tipkarje v zvezni službi. Zvezna vlada hoče odpraviti tipkarice in stenografistice, ker zadržujejo moške pri delu.

Ameriški državni urad za varstvo naseljencev. Newyorška država je ustanovila Bureau of Industries and Immigration, ki ima nalogo pomagati naselnikom z besedo in dejanjem. Naselnik, ki misli, da je bil osleparjen ali ki je bil okraden ali oropan, napaden in ranjen, zapeljan pri iskanju dela, opeharjen pri nakupu zemljišča ali hiše, pri vložanju, pošiljanju in menjanju denarja ali na kak drugi način oškodovan, dobi v tej državni pisarni sveta in pomoči. Dela sicer ne posreduje urad ali vsakemu naselniku da navodila do zanesljivih posredovalnic in agencij. Urad se nahaja v New Yorku v hiši št. 22 East 30 St., v Buffalo pa v hiši št. 165 Swan St. Uradne ure so od 9. dopoldne do 5. ure popoldne. Ob sredo je urad odprt tudi od 8. do 10. ure zvečer, in ob nedeljah od pol 10. do 1. ure popoldne.

Najbolj obiskovano vseučilišče na svetu. Na vseučilišču Columbi v New Yorku se je letos vpisalo 7992 dijakov in je to vseučilišče zdaj najbolj obiskovano vseučilišče na celim svetu. Na filozofski fakulteti je vpisanih 1382 študentov, na pravni pa 450.

Ameriška ženska o ameriški civilizaciji. Moderna civilizacija je za nič, družinsko življenje je pokvarjeno, ideali ameriškega naroda so jako nizki in veljanska revolucija žensk v deželi bo potrebna, da pridemo do boljšega položaja, kakor ga imamo sedaj. Tako je govorila mrs. Olaf Guldin iz Fort Wayne, v ameriški državi Indiana, na nekem shodu. Bližamo se času, ko je treba globoko poseči v politično in družabno življenje Zjedinjenih držav, da se odpravi pokvarjenost družinskega življenja, ki danes prevladuje v Zjedinjenih državah. Vsa ameriška javnost je danes korumpirana in naši otroci, ki bodo dobili tako lepe vzglede od svojih staršev, ne bodo nič boljši. Treba je torej, da ženska prime za vajeti politike, da ženska uvede zopet npravnost, pravičnost in pošteno ter čisto življenje v ameriške družine. In nadalje je govorila ta odlična ženska: Mnogo moč je danes hujših kot zadnji črnci. Pokvarjeni so na telesni moči, duševni in sploh. Ločitev zakona čim dalje bolj prevladuje v Ameriki in iz tega izvira vse zlo, ki danes pokvarja ameriško družino. Mož in žena se komaj poznata čolro leto, pa že silita oba na ločitev. Vzrok temu je pa, ker je znanje pred poteko površno, sebično, zapeljano in brez idealov. Ameriška družina propada v najglobokejši prepad, in če ne bo rešive ob pravem času, bomo slabši narod na zemlji kot kateri drugi. Ameriški možje so prišli do vrhunca svoje glave, ugleda, »business« jim je zmešal glavo tako, da pozabijo družino. Vse mogočni dolar prevladuje v posvetnem, javnem in duševnem življenju in kakor vidi sin očeta, tako tudi on dela. Bodočnost nam ne obeta ničesar dobrega, pač pa vse slabo. Vrsta je sedaj na ženskah, da pridejo do pameti in vzamejo prvemu spolu oblast in možnost še nadalje voditi politiko v javnosti. Kdaj se bodo ženske uprle in zahtevale svojo pravico? Če hočemo biti resnično civilizirani, moramo odpraviti sedanjo civilizacijo in postaviti mesto nje popolnoma novo. Nova vlada nas pričakuje in brez nove vlade bo poginilo vse, kar se imenuje danes napredek. — Omeniti moramo še, da mrs. Olaf Guldin ni sufragetinja.

Ogrski bankir osleparil v Ameriki avstro-ogrsko naseljence. V Perth Amboy, N. J., je pobegnil ogrski privatni

bankir Emil Sameth, ki je jemal denar v pohrano. Ko je državni bančni superintendent nadzoroval njegovo banko, je našel velik nered in ga je takoj dal zajreti. — Proti varščini je bil izpuščen, na kar je pobegnil. Za koliko je ogoljufal ljudi, še ni znano, gotovo pa bode velika svota. Svojo klientelo je imel med Madjari in Slovaki. Tudi tega bankirja je pokopalo to, da je jemal denar na pohrano in z njim špekuliral. Kdor hoče denar shraniti, naj ga spravi v hranilnico, pri katerih je vsaka špekulacija prepovedana.

Produkcija zlata nazaduje. Novčeni urad in geološki urad v Washingtonu sta izdala poročilo, iz katerega je razvidno, da je produkcija zlata v Ameriki nazadovala za 3.400.000 dol., produkcija srebra pa za 1.300.000 dol. V Alaski se je produciralo za 4.000.000 dolarjev manj zlata, kakor prejšnje leto, zato pa se je pomnožila produkcija zlata v Nevadi za 2.000.000 dolarjev. V zlatih rudnikih v Nevadi so leta 1910 producirali za 19.000.000 zlata. Produkcija zlata v Združenih državah je znašala 96.000.000 dolarjev, produkcija srebra pa 57.000.000 dol.

Panamski prekop. Komisija, ki nadzoruje gradnjo panamskega prekopa, je izdala poročilo, v katerem zatrjuje, da bodo dela ob prekopolu končana do 1. julija 1913. Nadalje priporoča komisija, da se vpelje na ozemlju ob prekopolu vojaška vlada.

Kako je naraslo premoženje milijonarjev Astorjev. Posedstva in poslopja Astorjev, ki jih imajo v Manhattan Island, so vredna 600.000 milijonov mark, kakor so dognali po newyorških davčnih knjigah. Vrednost Astorjevih posestev v New Yorku znaša 107.959.300 dolarjev. Od tega velikanskega premoženja znaša delež Willama Waldorfa Astorja, ki živi na Angleškem, vsoto 50.190.000 dolarjev. Colonel John Jakob Astor plačuje davke za premoženje 41.302.800 dolarjev, med tem ko je cenjeno premoženje njegovega očeta, namlega Williama Astorja, na 16 milijonov 466.300 dolarjev. Liste davčne komisije izkazujejo 700 zemljišč v vseh delih Manhattan Islanda, ki so last Astorjev. V najelegantnejših cestah v New Yorku imajo Astorji najdražja posedstva in zemljišča. Samo Waldorf Astorje hotel cenijo na 13 milijonov dolarjev. Iz davčnih poročil je tudi razvidno, kako zelo hitro je premoženje Astorjev naraslo. 20 milijonov dolarjev, ki jih je pred 63 leti ustanovitelj premoženja Astorjev zapustil svojim otroci, se je sedemkrat pomnožilo. Zemljišča, ki jih je prvi John Jakob Astor kupil za 20.000 dolarjev, so danes vredna 8 do 9 milijonov dolarjev.

Iščem zanesljivega
ključarskega pomočnika
Fran Šmajdek, Jesenice, Gorenjsko.

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravilsko priporočana je
38 12 II.
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

katera se z vseh strani rabi sama ali pomožna z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshöbl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varu Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Knstner-u, Peter Lasseniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11452-49

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa pred duhovščini v izločevanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

MANUFAKTURNA TRGOVINA

J. CIUHA

STARI TRG ŠT. 1

JESENSKE IN ZIMSKE
NOVOSTI

Milijoni
rabijo zoper
Kaseli
celovski katalj slastne

Kaiserjeve prsne karamele s „tremi jelkami“
6050 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčujo gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 3099

Zavoje 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.
Prodajajo jih v Ljubljani lekarnarje: Ubald pl. Trukozny, Richard Susnik, Dr. G. Pigeoli, Deželna lekarna, Mr. Ph. And. Bohine, Mr. Ph. Jos. Cizmar, Ant. Kane, drogerija; B. Grancara drogerija „Adrija“. — Lekarno na deželi: Daniel Pirc, Idrija, J. Bergmann, Novomesto, C. Andrijačič, Novo Mesto, Jur Hus, Vipava, Milan Wach, Metlika, A. Roblek, Radovljica, Hinko Brili, Litija, Karel Savnik, Lekarna pri Sv. Trojici, Kranj, Fr. Baecarich, Postojna, Jos. Močnik, Kamnik, E. Burdych, Skofja Loka, Mr. H. Roblek, Trzin, Ph. Mr. E. Koželj, Jesenice, V. Arko, trgovca, Senožane, Jos. Radolf, drogerija, Litija, J. Kandišar, trgovca, Mengo.

Podpirajte domačo industrijo!

Franc Kos
Ljubljana,
Sodna ulica.

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne

n spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Šivalni stroji od 70 kron naprej. Pletilni stroji patent „Wiedermann“ je edina in najugodnejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno.

Ker delam brez agentov so cene veliko nižje. 164

Stare nogovice se ceno podpletujejo!

Daje po

4³/₄ 0
4³/₄ 0

UZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4³/₄ 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženi 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predume na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,
podpredsednik.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana
potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otroče vozičke itd. ::

Naročila se točno izvršujejo. ::

Cenik s podobami zastoj in franko. 48

Najcenejša zaloga. ::

Cene brez konkurence.

Največja in
najstarejša

tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Av. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

**Solske akvarelne
barve**

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za
domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike

**Oljnate študijske
barve**

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

**Emajlne
glazure**

Lake
za vršno pohištvo

Štedilno
voščilo za pode
priznana najboljša

Jantarjeva
glazura za tla

Marijin trg št. 1.

**Vse vrste
čopičev**

Olje
za stroje

Suhe kemič., prstene
in
rudninske barve

Prašno
olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike !

Zahtevajte cenike !

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kamnatega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thru“

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklu

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3314

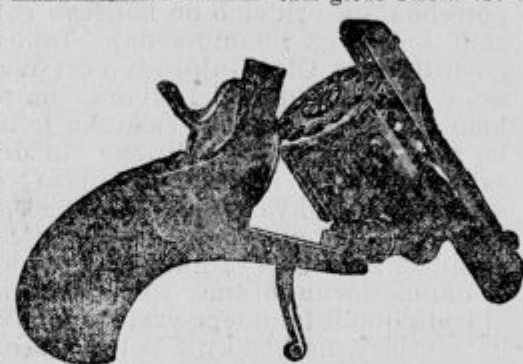
Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani
Židovska ulica št. 8

priporoča svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere pressegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške z jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika izbira pušk brez petelinov (Hammerless.) Najnovejši topliči, velika zaloga vseh lovskih potrebščin, kakor tudi potrebščin za ribiče, strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

Popravila

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam 2687 10 s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Samland“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“, „Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vijudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno cenješa kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)